

Procesreglementen Familierecht Rechtbanken

bestaande uit:

PROCESREGLEMENT SCHEIDINGSPROCEDURE

Vastgesteld door de landelijke vergadering van voorzitters van de
familiesectoren en -units van de rechtbanken in Nederland

In werking getreden op 1 januari 2001 (Staatscourant 18.12.2000)

Laatstelijk gewijzigd met ingang van 1 april 2004

PROCESREGLEMENTEN ALIMENTATIEPROCEDURE EN BIJSTANDSVERHAALPROCEDURE

Vastgesteld door de landelijke vergadering van voorzitters van de
familiesectoren en -units van de rechtbanken in Nederland

In werking getreden op 1 april 2002 (Staatscourant 25.3.2002)

Laatstelijk gewijzigd met ingang van 1 april 2004

PROCESREGLEMENT GEZAG / ONGANG / VERBLIJFPLAATS / INFORMATIE- en CONSULTATIERECHT

Vastgesteld door de landelijke vergadering van voorzitters van de
familiesectoren en -units van de rechtbanken in Nederland

In werking getreden op 1 april 2004

Deze reglementen zijn tevens gepubliceerd op www.rechtspraak.nl.

© LOV-F
4e druk (maart 2004)

Samenstelling en redactie:
LOV-F

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Overzicht van wijzigingen	5

Procesreglement scheidingsprocedure

1.	Algemeen	7
2.	Indiening verzoekschrift	8
3.	Voorlopige voorzieningen	10
4.	Betekeningsexploit	11
5.	Verweerschrift / referte	12
6.	Verweerschrift op zelfstandig verzoek	14
7.	Behandeling ter zitting	15
8.	Verhoor van minderjarigen	17
9.	De behandeling van nevenverzoeken tot vaststelling van de verdeling van een huwelijksgoederengemeenschap en tot afwikkeling van huwelijkse voorwaarden	18
10.	Uitspraak	20
11.	Opnemen convenant in de beschikking	21
12.	Overgangsbepaling	22
	Bijlagen	23

Toelichting t.b.v. de toepassing van het scheidingsreglement:

1.	Algemeen	27
2.	Indiening verzoekschrift	27
3.	Voorlopige voorzieningen	28
4.	Betekeningsexploit	28
5.	Verweerschrift / referte	29
7.	Behandeling ter zitting	30
8.	Verhoor van minderjarigen	31
11.	Opnemen convenant in de beschikking	31

Procesreglement alimentatieprocedure

1.	Algemeen	33
2.	Indiening verzoekschrift	34
3.	Verweerschrift / referte	35
4.	Verweerschrift op zelfstandig verzoek	37
5.	Behandeling ter zitting	38
6.	Verhoor van minderjarigen	40
7.	Uitspraak	41
8.	Overgangsbepaling	42
	Bijlagen	43

Procesreglement bijstandsverhaalprocedure

1.	Algemeen	47
2.	Indiening verzoekschrift	48
3.	Verweerschrift	49
4.	Behandeling ter zitting	50
5.	Uitspraak	52
6.	Overgangsbepaling	53
	Bijlagen	54

Procesreglement gezag / omgang / verblijfplaats / informatie- en consultatierecht

1.	Algemeen	57
2.	Indiening verzoekschrift	58
3.	Verweerschrift	59
4.	Verweerschrift op zelfstandig verzoek	60
5.	Behandeling ter zitting	61
6.	Verhoor van minderjarigen	63
7.	Uitspraak	64
8.	Overgangsbepaling	65
	Bijlagen	66

VOORWOORD

Voor u ligt de derde versie van de procesreglementen ten behoeve van de familie- en jeugdsectoren en -units van de rechtbanken.

De procesreglementen vinden hun oorsprong in een project dat onderdeel uitmaakte van het Programma Versterking Rechterlijke Organisatie (PVRO) en worden nu geïnitieerd en onderhouden vanuit het Landelijk Overleg van Voorzitters van Familie- en Jeugdrechtsectoren en -units (LOV-F). De procesreglementen scheidings-, alimentatie- en bijstandsverhaalprocedure zijn geheel herzien en het nieuwe procesreglement gezag- en omgangsprocedure is eind 2003 tot stand gekomen en begin 2004 tezamen met de andere procesreglementen door de gerechtsbesturen van alle rechtbanken vastgesteld. Het procesreglement gezag- en omgangsprocedure is totstandgekomen onder leiding van een werkgroep bestaande uit mw. mr. M.A.J.S. de Vries Robbé- De Roy van Zuydewijn (rechtbank Arnhem) en mw. mr. M. van Delft-Baas (rechtbank Utrecht) met als secretaris dhr. F. Wolters (rechtbank Arnhem).

Vanzelfsprekend is getracht zo nauw mogelijk aan te sluiten bij de reeds voor de scheidingsprocedure vastgestelde regels en er heeft overleg en afstemming plaatsgevonden met de advocatuur (NOVA), de Koninklijke Beroepsorganisatie voor Gerechtsdeurwaarders en de Raad voor de Kinderbescherming.

Herzieningen zijn aangebracht in het procesreglement scheidingsprocedure onder regie van de onderhoudscommissie van het LOV-F.

De actuele tekst van de reglementen is te raadplegen op www.rechtspraak.nl onder het kopje reglementen. Bij kleine wijzigingen zal niet telkens een nieuwe papieren versie uitgegeven worden, maar zullen de teksten op www.rechtspraak.nl vernieuwd worden. Uiteraard worden de gewijzigde reglementen ook telkens gepubliceerd in de Staatscourant. Deze stap is genomen om sneller op ontwikkelingen te kunnen inspelen. Ook de nog te ontwikkelen procesreglementen zullen daar gepubliceerd worden. Voor de meest actuele tekst van de reglementen dient u dus altijd het Internet te raadplegen. Binnen het Justitienetwerk worden de nieuwste versies gepubliceerd op de website van het LOV-F op Intro.

Met deze nieuwste editie procesreglementen wordt beoogd verder invulling te geven aan de harmonisering van werkprocessen tussen de verschillende rechtbanken, waarbij het belang van de justitiabele voorop heeft gestaan en waarbij de interne werkbaarheid en -waar mogelijk- ook kortere doorlooptijden zijn nagestreefd.

Op- en/of aanmerkingen op dit reglement kunnen worden gericht aan de secretaris van het landelijk overleg, te bereiken per e-mail onder helpdeskfamilierechthaarlem@haaarr.drp.minjus.nl, danwel per interne e-mail voor de rechterlijke organisatie aan helpdesk familierecht.

Mr. A.J. Milius
Voorzitter LOV-F

OVERZICHT VAN WIJZIGINGEN

Bij de invoering van de nieuwe versies van de procesreglementen scheidingsprocedure, alimentatieprocedure en bijstandsverhaalprocedure per 1 april 2004 zijn de belangrijkste wijzigingen:

In alle reglementen is bepaald dat een verzoek om uitstel van de zitting – na de 10-dagen termijn – met instemming van de wederpartij altijd uiterlijk vijf werkdagen vóór de zitting moet zijn ontvangen. Ook moeten voortaan alle bijlagen voorzien zijn van een nummering en een inhoudsopgave en – zo nodig – van een vertaling. Tot slot wijzen wij op de nieuwe bepaling in het procesreglement scheidingsprocedure omtrent de opneming van het convenant in de beschikking. Hieronder volgt nog een artikelsgewijze opsomming van de belangrijkste wijzigingen per reglement.

Procesreglement scheidingsprocedure

Artikel 1.

De artikelen 1.6. en 1.7. zijn toegevoegd.

Met het oog op artikel 1.7. is in de toelichting ten behoeve van de toepassing van het scheidingsreglement aan artikel 1 toegevoegd een 3e alinea.

Artikel 4.

Een 2e alinea is toegevoegd aan artikel 4.2.

Artikel 4.3. is vernummerd in artikel 4.4.

Een nieuw artikel 4.3. is toegevoegd.

Artikel 5.

Artikel 5.3. is gewijzigd.

Artikel 7.

Artikel 7.6., 2e bolletje, is gewijzigd.

Artikel 11.

Artikel 11. is vernummerd in artikel 12.

Een nieuw artikel 11. is toegevoegd.

In de toelichting ten behoeve van de toepassing van het scheidingsreglement is toegevoegd een artikel 11.

Procesreglement alimentatieprocedure

Artikel 1.

De artikelen 1.6. en 1.7. zijn toegevoegd.

Artikel 3.

Artikel 3.3., 2e bolletje, is gewijzigd.

Artikel 5.

Artikel 5.6., 2e bolletje, is gewijzigd.

Procesreglement bijstandsverhaalprocedure

Artikel 1.

De artikelen 1.6. en 1.7. zijn toegevoegd.

Artikel 3.

Artikel 3.3., 2e bolletje, is gewijzigd.

Artikel 4.

Artikel 4.7., 2e bolletje, is gewijzigd.

PROCESREGLEMENT SCHEIDINGSPROCEDURE

1. Algemeen

- 1.1. Van alle berichten aan de rechtbank dient tegelijkertijd een afschrift aan de wederpartij te worden gezonden. Uit het bericht moet blijken dat hieraan is voldaan.
- 1.2. Op alle berichten dient het zaaknummer en/of rekestnummer te worden vermeld.
- 1.3. Indien niet aan het voorgaande wordt voldaan, wordt het bericht teruggezonden en wordt op de inhoud geen acht geslagen, tenzij het een verweerschrift betreft.
- 1.4. Voorzover met een rolmededelingensysteem wordt gewerkt, worden rolmededelingen als schriftelijke mededelingen in de zin van dit reglement beschouwd.
- 1.5. Een werkdag is niet een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag (Algemene Termijnenwet).
- 1.6. Indien meer dan één bijlage wordt overgelegd, dient daarbij een inhoudsopgave gevoegd te worden en dienen de bijlagen genummerd te worden.
- 1.7. Bescheiden die in een vreemde taal zijn gesteld, moeten zijn voorzien van een beëdigde vertaling in de Nederlandse taal.

2. **Indiening verzoekschrift**

(zie ook de artikelen 4, 278 en 815 Rv)

- 2.1. Iedere werkdag kan een verzoekschrift met bijlagen in tweevoud ter griffie worden ingediend.

Indien ten behoeve van de minderjarige kinderen gezags- of omgangsvoorzieningen moeten worden getroffen, dient een extra voor de Raad voor de Kinderbescherming bestemd exemplaar van het verzoekschrift te worden bijgevoegd.

- 2.2. Bij de indiening van het verzoekschrift moeten worden overgelegd:
- a. de in artikel 815 lid 2 onder a, c en e Rv genoemde bescheiden. Van de huwelijksakte en geboorteakte(s) wordt overlegging van een afschrift (en derhalve niet een uittreksel) verlangd;
 - b. bescheiden betreffende de gronden waarop de rechter ingevolge de EG-verordening 1347/2000 van de Raad van 29 mei 2000 rechtsmacht heeft:
 - indien beide partijen Nederlander zijn, is een gba-uittreksel waarop de nationaliteit is vermeld of een bewijs van Nederlanderschap voldoende;
 - bij internationale scheidingen moet een gba-uittreksel worden overgelegd waarin de nationaliteit(en) zijn vermeld en waaruit de gewone verblijfplaats kan worden afgeleid;
 - indien verzoeker zich beroept op de rechtsmacht van de Nederlandse rechter op grond van zijn gewone verblijfplaats in Nederland dient in het gba-uittreksel tevens zijn verblijfsduur in Nederland te zijn vermeld;
 - indien geen gba-registratie heeft plaatsgevonden dienen andere bewijsstukken ten aanzien van de nationaliteiten, de gewone verblijfplaats en de eventuele verblijfsduur te worden overgelegd. De genoegzaamheid daarvan staat ter beoordeling van de rechter.

Alle bescheiden moeten zijn gedateerd en gewaarmerkt.

Ingeval voorlopige voorzieningen zijn gevraagd, dient het zaaknummer van die procedure te worden vermeld.

De genoemde bescheiden mogen niet langer dan drie maanden voor indiening van het verzoekschrift zijn afgegeven.

Indien naar een convenant wordt verwezen of opnemng daarvan wordt verzocht, moet het convenant in drievoud worden overgelegd, waaronder het origineel.

Bij internationale scheidingen, waarbij een beslissing ten aanzien van de huwelijks-goederengemeenschap wordt gevraagd, dienen alle omstandigheden die van belang kunnen zijn voor de bepaling van het toepasselijk recht in het verzoekschrift te worden vermeld en alle relevante bescheiden te worden overgelegd.

- 2.3. Zodra het verzoekschrift is ontvangen, wordt het ingeschreven. Tevens wordt een ontvangstbevestiging met vermelding van het zaaknummer aan de procureur van verzoeker gestuurd, waarbij eveneens wordt meegedeeld de in artikel 4.2. genoemde termijn waar binnen het betekeningsexploït ter griffie moet zijn overgelegd.

Wanneer bij indiening van het verzoekschrift vermeldingen ontbreken of niet alle ingevolge artikel 2.2. over te leggen bescheiden ter griffie zijn binnengekomen, wordt dit bij voormelde ontvangstbevestiging tevens aangegeven. De ontbrekende vermeldingen of bescheiden moeten zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk vóór afloop van de verweertermijn in één keer zijn toegevoegd. Bij gemeenschappelijke verzoeken is deze termijn vier weken.

Wanneer na afloop van bovengenoemde termijnen wordt geconstateerd dat verzoeker aan de verplichting van artikel 2.2. niet volledig heeft voldaan zonder dat daarvoor vóór afloop van genoemde termijnen schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, zal verzoeker niet-ontvankelijk worden verklaard in het verzoek.

Indien niet tijdig schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, wordt er van uitgegaan dat verzoeker geen prijs stelt op een mondelinge behandeling.

Niet-ontvankelijkverklaring blijft achterwege, indien vóór het verstrijken van de hierboven vermelde termijnen een verweerschrift is ingediend.

3. Voorlopige voorzieningen

(zie ook de artikelen 821 t/m 826 Rv en de artikelen 279 en 282 Rv)

- 3.1. Het verzoekschrift strekkende tot het treffen van voorlopige voorzieningen wordt in tweevoud ingediend.
Bij binnenkomst ter griffie wordt het verzoekschrift geregistreerd en van een eigen zaaknummer voorzien.
- 3.2. Voorlopige voorzieningen dienen bij afzonderlijk verzoekschrift te worden gevraagd.

Indien voorlopige voorzieningen worden gevraagd, nadat al een echtscheidingsverzoek is ingediend, moet het zaaknummer van het echtscheidingsverzoek duidelijk zichtbaar boven het verzoek worden vermeld.
- 3.3. De oproep voor de behandeling van de voorlopige voorzieningen en het afschrift van het verzoekschrift voorlopige voorzieningen worden, ingeval nog geen procureur bekend is, door de griffie aangetekend aan gerkwestreerde toegezonden.

4. **Betekeningsexploit**

(zie ook artikel 816 Rv)

- 4.1. Bij betekening moeten de volgende verweertermijnen, als bedoeld in artikel 816 lid 1 Rv, in acht worden genomen:
- a. betekening binnen Nederland
 - a.1. bekende woon- of verblijfplaats: tenminste 6 weken, te rekenen vanaf de dag van betekening;
 - a.2. onbekende woon- of verblijfplaats: tenminste 3 maanden, te rekenen vanaf de dag van betekening;
 - b. betekening buiten Nederland
 - wanneer de andere echtgenoot geen bekende woon- of verblijfplaats in Nederland, maar wèl in het buitenland heeft: tenminste 3 maanden, te rekenen vanaf de dag waarop het exploit in het buitenland is uitgereikt of de volgens de plaatselijke regeling verplichte handelingen daartoe zijn verricht.
- 4.2. Het originele betekeningsexploit dient uiterlijk vier weken na de datum, waarop het verzoekschrift strekkende tot scheiding werd ingeschreven, te worden overgelegd ter griffie. Indien hieraan niet wordt voldaan, wordt verzoeker niet-ontvankelijk verklaard in zijn verzoek, tenzij er sprake is van klemmende redenen die vóór afloop van de termijn schriftelijk zijn medegedeeld.
Bij het ontbreken van een dergelijke mededeling wordt er van uitgegaan dat verzoeker geen prijs stelt op een mondelinge behandeling.
- Met betrekking tot betekeningen in het buitenland op grond van de EG-betekeningsoverordening geldt als betekeningsexploit het bewijs van verzending aan de ontvangende instantie in het buitenland. Tevens dient in deze gevallen het certificaat als bedoeld in artikel 10 van de EG-betekeningsoverordening te worden overgelegd ter griffie.
- 4.3. Indien van toepassing dienen de akte van domiciliekeuze en de publicatie van de openbare oproep te worden overgelegd.
- 4.4. Van betekening kan worden afgezien, wanneer degene, aan wie betekend zou moeten worden, heeft aangegeven, op de wijze zoals hierna onder artikel 5.5. beschreven, zich terzake - zonder dat behandeling ter zitting plaatsvindt - te refereren.

5. Verweerschrift/referte

(zie ook artikelen 282 en 816 Rv)

5.1. Indiening verweerschrift:

Op ieder moment tot aan de afloop van de verweertermijn kan een verweerschrift worden ingediend.

Het verweerschrift met eventuele bijlagen wordt in tweevoud ingediend.

Indien bij zelfstandig verzoek gezags- of omgangsvoorzieningen ten behoeve van de minderjarige kinderen worden gevraagd, dient een extra voor de Raad voor de Kinderbescherming bestemd exemplaar van het verweerschrift te worden bijgevoegd.

Wanneer de draagkracht en/of de behoefte betwist wordt/worden, dienen bij het verweerschrift de bescheiden genoemd in artikel 7.3. te worden overgelegd.

5.2. Verzoek tot uitstel indiening verweerschrift:

Een verzoek tot uitstel indiening verweerschrift dient binnen de verweertermijn schriftelijk te worden ingediend.

De procureur van verzoeker kan uiterlijk binnen één week na datering van het uitstelverzoek schriftelijk reageren.

Op het uitstelverzoek wordt als volgt beslist:

- het eerste verzoek wordt altijd toegestaan voor een termijn van maximaal vier weken;
- ten aanzien van de volgende verzoeken geldt:
 - zij moeten met redenen zijn omkleed;
 - de procureur van gerkwestreerde die uitstel verzoekt deelt daarbij mede of verzoeker instemt;
 - wanneer verzoeker schriftelijk bezwaar maakt tegen de verlenging, zal het verzoek worden afgewezen, tenzij sprake is van klemmende redenen. Bij toewijzing zal een termijn van maximaal vier weken worden gegeven;
 - wanneer verzoeker schriftelijk instemt met de verlenging, wordt het verzoek toegewezen, ook als de gevraagde termijn langer is dan vier weken, tenzij daardoor de procedure onredelijk wordt vertraagd als bedoeld in artikel 816 lid 5 Rv. Van onredelijke vertraging is in het algemeen sprake als sinds de inschrijving van het inleidend verzoekschrift één jaar is verstreken. Voorzover het gevraagde uitstel deze termijn van één jaar overschrijdt, wordt het afgewezen. Als voor afloop van deze termijn geen verweerschrift is ingediend, wordt de zaak als verstekzaak afgedaan.

De beslissing op een uitstelverzoek als hiervoor bedoeld, wordt schriftelijk aan partijen medegedeeld.

5.3. Indien een niet door een procureur vertegenwoordigde gerkwestreerde laat weten verweer te willen voeren of uitstel van de verweertermijn verzoekt, zal, onder terugzending van door gerkwestreerde ingezonden stukken, worden geantwoord

- dat uitstel van de verweertermijn alléén door tussenkomst van een procureur kan worden verzocht,
- dat een verweerschrift alléén door tussenkomst van een procureur kan worden ingediend en
- dat, indien geen verweerschrift wordt ingediend, mondelinge behandeling achterwege blijft, tenzij de rechter anders bepaalt.

- 5.4. Sanctie bij te laat ingediend verweerschrift:
Te laat ingediende verweerschriften zullen worden geweigerd tenzij:
- a) verweerder een schriftelijke verklaring van verzoeker overlegt, waaruit blijkt dat deze geen bezwaar heeft of
 - b) verweerder schriftelijk klemmende redenen aanvoert, die de te late indiening rechtvaardigen.

- 5.5. Referteverklaring:
Tot aan de afloop van de verweertermijn kan een referteverklaring worden overgelegd.

De referteverklaring is een schriftelijke door gerekwestreerde ondertekende verklaring, opgesteld conform bijlage 2 bij dit reglement en geautoriseerd door een advocaat, waaruit genoegzaam blijkt dat gerekwestreerde kennis heeft genomen van het verzoekschrift, dat geen verweer zal worden gevoerd en dus ook wordt afgezien van een behandeling ter zitting. Indien tevens wordt afgezien van betekening van het verzoekschrift moet de referteverklaring zijn geautoriseerd door een andere advocaat dan die van verzoeker.

Een referteverklaring heeft tot gevolg dat vanaf het moment van ontvangst daarvan de verweertermijn niet verder afgewacht hoeft te worden, alvorens te kunnen beslissen op het ingediende verzoek tot scheiding en eventuele nevenverzoeken, zodat - indien de stukken overigens compleet worden bevonden - aanstonds een datum voor beschikking zal worden bepaald, zonder dat behandeling als bedoeld in artikel 818 Rv hoeft plaats te vinden, met uitzondering van een eventueel verhoor van minderjarigen.

Voor de indiening van een referteverklaring is geen griffierecht verschuldigd.

6. Verweerschrift op zelfstandig verzoek

(zie ook artikelen 282 lid 4 en 816 lid 4 Rv)

De hiervoor onder artikel 5 opgenomen bepalingen betreffende het verweerschrift gelden ook voor het verweerschrift op zelfstandig verzoek, met dien verstande dat als verweerstermijn vier weken wordt aangehouden.

Het verweerschrift mag uitsluitend betrekking hebben op het (de) zelfstandig(e) verzoek(en).

7. **Behandeling ter zitting**

(zie ook artikelen 22, 27, 279, 803 en 818 Rv)

7.1. Afzien van behandeling ter zitting:

Wanneer zowel verzoeker als verweerder schriftelijk aan de rechter hebben laten weten af te zien van een behandeling ter zitting, blijft deze achterwege, tenzij de rechter termen aanwezig acht toch een behandeling ter zitting te gelasten.

7.2. Dagbepaling:

Zodra de procedure zover is gevorderd dat in een zaak een behandeling ter zitting dient te worden bepaald, wordt een datum daarvoor vastgesteld.

Bij het bepalen van de zittingsdatum wordt uitgegaan van de volgende oproepings-termijnen:

- in zaken waarin geen nadere informatie nodig is een oproepingstermijn van 4 tot 6 weken en
- in zaken waarin nadere informatie wordt gevraagd een oproepingstermijn van 6 tot 8 weken.

De oproeping voor de zitting en het opvragen van nog ontbrekende informatie geschieden per brief conform het model in bijlage 3 bij dit reglement.

7.3. Instructie:

Wanneer de behoefte en/of de draagkracht van partijen of één van hen betwist wordt/worden, dient tenminste de volgende financiële informatie uiterlijk tien kalenderdagen vóór de zitting te zijn overgelegd:

- a. van een werknemer de jaarpogaven over het vorige (of voorvorige) jaar en de laatste drie loonopgaven en/of uitkeringsspecificaties;
- b. van een zelfstandige de laatste drie vastgestelde jaarrekeningen en over de tijd daarna de voorlopige cijfers, ook tussentijdse, beide met toelichting;
- c. de laatste drie aangiften inkomsten- en vermogensbelasting, indien bestaand, met de bijbehorende aanslagen;
- d. een specificatie van de woonlasten met bewijsstukken;
- e. bewijsstukken van de eventuele schuld(en) en opgave van de restantschuld(en) en restantlooptijd, alsmede opgave wanneer en waarvoor deze schuld(en) is (zijn) aangegaan en bewijs van aflossing van die schuld(en);
- f. een bewijsstuk en specificatie van de premie ziektekostenverzekering alsmede opgave van de (eventuele) bijdrage van de werkgever daarin;
- g. bewijsstukken van eventuele andere bijzondere kosten;
- h. de van belang zijnde financiële gegevens van de nieuwe partner van de alimentatieplichtige;
- i. een draagkrachtberekening (over en weer) met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voorzover hiervoor nog niet vermeld;
- j. een behoefteberekening met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voorzover hiervoor nog niet vermeld.

In de oproepingsbrief worden de ontbrekende bescheiden aangegeven.

Deze brief dient - voorzoveel nodig - als bevel bedoeld in artikel 22 Rv.

De rechter kan besluiten op informatie die na de hierboven genoemde termijn is binnengekomen geen acht te slaan.

- 7.4. Verhinderdata:
De zittingsdatum zal worden vastgesteld zonder vooraf aan partijen verhinderdata op te vragen.

Partijen kunnen binnen tien kalenderdagen na verzending van de oproep schriftelijk uitstel van de eerste behandeling ter zitting vragen, zulks onder gelijktijdige opgave van verhinderdagen van beide partijen voor een door de rechtbank te bepalen periode.

Een met inachtneming van vorenstaande regels gevraagd uitstel zal altijd worden verleend.

- 7.5. Inlichtingen/informatie verschaffen tijdens of na afloop van de behandeling ter zitting: Indien tijdens de behandeling ter zitting wordt geconstateerd, dat nog nadere informatie nodig is, kan de rechter:

- ofwel een nieuwe dag bepalen voor voortzetting van de behandeling ter zitting met daarbij een termijn waarbinnen de informatie moet worden verschaft en zonodig een termijn voor de wederpartij om op de versochte informatie te reageren,
- ofwel een termijn bepalen waarbinnen de informatie moet worden verschaft en zonodig een termijn voor de wederpartij om op de versochte informatie te reageren.

Deze termijnen zijn fataal in die zin, dat de rechter geen acht zal slaan op informatie of reacties die na afloop van de gestelde termijnen zijn binnengekomen. De te laat ingekomen informatie wordt teruggezonden.

- 7.6. Verzoeken om uitstel van de behandeling ter zitting:
Op verzoeken om uitstel, die na afloop van de in artikel 7.4. genoemde termijn zijn ingediend, wordt als volgt beslist:

- wanneer de wederpartij bezwaar maakt, wordt het verzoek slechts toegewezen als degene die uitstel vraagt schriftelijk klemmende redenen aanvoert; bij inwilliging wordt in beginsel een uitstel van maximaal vier weken verleend, voorzover het zittingsrooster dit toelaat;
- wanneer de wederpartij schriftelijk instemt en de rechtbank daarvan uiterlijk vijf werkdagen voor de zitting kennisneemt, wordt het verzoek toegewezen, tenzij daardoor de procedure onredelijk wordt vertraagd als bedoeld in artikel 818 lid 2 Rv. Van onredelijke vertraging is in het algemeen sprake als sinds de dag waarop de behandeling voor de eerste keer was bepaald één jaar is verlopen. Voorzover het gevraagde uitstel deze termijn overschrijdt, wordt het afgewezen.

De partij die uitstel vraagt, dient de verhinderdata van beide partijen op te geven voor een door de rechtbank te bepalen periode.

De beslissing op een uitstelverzoek als hiervoor bedoeld, wordt schriftelijk aan partijen medegedeeld.

8. Verhoor van minderjarigen

(zie ook artikel 809 Rv)

In scheidingen, waarin minderjarigen van 12 tot 18 jaar zijn betrokken, worden deze opgeroepen voor verhoor wanneer een gezagsvoorziening, een omgangsregeling, een informatie- of consultatieregeling, een regeling omtrent de verblijfplaats of een kinderalimentatie (16 tot 18 jaar) wordt gevraagd.

Deze oproep wordt ook gedaan:

- indien partijen het eens zijn over de gevraagde voorziening,
- indien reeds een schriftelijke verklaring van de betreffende minderjarigen is overgelegd.

9. De behandeling van nevenverzoeken tot vaststelling van de verdeling van een huwelijksgoederengemeenschap en tot afwikkeling van huwelijkse voorwaarden

(zie ook artikelen 677 Rv, 3:185 BW)

- 9.1. Indien bij de eerste mondelinge behandeling blijkt dat de zaak niet op een eenvoudige en snelle wijze kan worden afgedaan, wordt als volgt gehandeld:
- de rechter kan aangeven welke bescheiden en informatie, naast de onder 9.2. genoemde, nodig zijn voor verdere behandeling,
 - de behandeling van het nevenverzoek wordt pro forma aangehouden voor een in overleg met partijen te bepalen periode en
 - wordt afgesplitst van de behandeling van het verzoek tot echtscheiding en andere nevenverzoeken.
- 9.2. Tot verdere behandeling wordt pas overgegaan nadat partijen de volgende bescheiden hebben overgelegd:
- ten aanzien van de vaststelling van de verdeling:
- een overzicht van de samenstelling van de boedel en de waarde van de verschillende boedelbestanddelen;
 - indien verschil van mening bestaat over de waarde, de wijze waarop de waarde moet worden vastgesteld vergezeld van een voorstel met betrekking tot eventueel te benoemen taxateur(s);
 - de peildatum voor de waardebepaling;
 - een voorstel tot verdeling;
 - de bescheiden die door de rechter reeds zijn gevraagd;
- ten aanzien van de afwikkeling van huwelijkse voorwaarden:
- een exemplaar van de huwelijkse voorwaarden;
 - een overzicht van eventueel te verrekenen bedragen gestaafd met bewijzen;
 - een voorstel tot afwikkeling;
 - de bescheiden die door de rechter reeds zijn gevraagd.
- 9.3. De hiervoor genoemde bescheiden moeten worden overgelegd vóór de pro formadatum.
- 9.4. Partijen kunnen vóór de pro formadatum verzoeken om uitstel voor indiening van de gevraagde bescheiden.
- Op dit verzoek wordt als volgt beslist:
- als de wederpartij bezwaar maakt, wordt het verzoek slechts toegewezen als degene die uitstel vraagt schriftelijk klemmende redenen aanvoert; bij inwilliging wordt in beginsel een uitstel van maximaal vier weken verleend;
 - als de wederpartij schriftelijk instemt, wordt het verzoek toegewezen, tenzij daardoor de procedure onredelijk wordt vertraagd als bedoeld in artikel 818 lid 2 Rv. Van onredelijke vertraging is in het algemeen sprake als één jaar is verlopen na de eerste zitting.
- 9.5. Indien vóór genoemde pro formadatum geen bericht is ontvangen of door beide partijen de gevraagde stukken niet (volledig) zijn overgelegd zonder dat uitstel is gevraagd, wordt ervan uitgegaan dat partijen geen prijs stellen op verdere behandeling en zal de zaak op de stukken worden afgedaan.
- 9.6. Indien vóór genoemde pro formadatum één van beide partijen de gevraagde stukken niet (volledig) heeft overgelegd zonder dat uitstel is gevraagd, wordt ervan uitgegaan dat deze partij geen prijs stelt op verdere behandeling.

Beide partijen worden hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld met de mededeling dat de zaak op de stukken zal worden afgedaan, tenzij de partij die wel aan zijn verplichtingen heeft voldaan of de rechter een mondelinge behandeling wenst. In dat geval worden stukken, overgelegd door de partij die in gebreke was, niet meer geaccepteerd.

- 9.7. Als alle bescheiden tijdig zijn overgelegd, kan de rechter partijen verzoeken schriftelijk te reageren of bepaalde punten schriftelijk toe te lichten. Daartoe wordt eerst verzoeker in de gelegenheid gesteld en daarna verweerder.
- 9.8. Indien alle bescheiden en eventueel de daarna gevraagde schriftelijke reacties zijn ontvangen, wordt een zitting bepaald, tenzij partijen of de rechter van oordeel zijn dat de zaak op de stukken kan worden afgedaan.

10. Uitspraak

(zie ook artikelen 28, 30, 286 tot en met 289 Rv)

Termijn voor uitspraak is:

a. bij voorlopige voorzieningen:

2 weken na de datum waartegen behandeling is bepaald of - in het geval dat er geen behandeling is bepaald - 2 weken na de datum waarop duidelijk werd dat werd afgezien van behandeling;

b. bij verstekken, refertes en gemeenschappelijke verzoeken:

3 weken na het moment dat is geconstateerd dat de zaak gereed is voor beschikking;

c. bij zaken waarin verweer is gevoerd en waarbij is afgezien van behandeling ter zitting:

4 weken na het moment dat is geconstateerd dat de zaak gereed is voor beschikking;

d. bij zaken waarin verweer is gevoerd en waarbij een behandeling ter zitting heeft plaatsgevonden:

4 weken na de datum van de zitting of - indien toen nog een termijn voor overlegging van nadere informatie en een reactie daarop werd gegund - 4 weken na afloop van de laatstgenoemde termijn.

Zodra zich uitzonderlijke omstandigheden voordoen op grond waarvan te verwachten is dat de onder a. en d. genoemde termijnen niet worden gehaald, zal ter zitting een langere termijn worden bepaald.

Indien blijkt dat - om welke reden dan ook - de hiervoor vermelde uitspraaktermijnen toch niet gehaald worden, dient dat schriftelijk aan partijen medegedeeld te worden met vermelding van een nieuwe uitspraakdatum.

De hiervoor genoemde termijnen zijn bedoeld als maximumtermijnen.

11. Opneming convenant in de beschikking

(zie ook artikel 819 Rv)

- 11.1. Bij toewijzing van een gemeenschappelijk verzoek tot opneming van het convenant in de beschikking, zal dit geschieden door opneming in het dictum van een bepaling dat het convenant als in de beschikking opgenomen moet worden beschouwd onder verwijzing naar en met aanhechting van een kopie van het overgelegde convenant aan de beschikking.
- 11.2. Indien verzoekers in het convenant afspraken hebben neergelegd met betrekking tot eenhoofdig gezag, dienen zij daaromtrent uitdrukkelijk een beslissing van de rechter te vragen.
- 11.3. Indien bij een eenzijdig verzoek om opneming van een convenant wordt verzocht, zal de rechter dit slechts toewijzen indien een procureur voor beide partijen schriftelijk om opneming van het convenant in de beschikking verzoekt. De eerste twee leden van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing.

12. Overgangsbepaling

Het reglement is, met uitzondering van artikel 9, van toepassing op alle procedures vanaf 1 januari 2001.

Wat betreft de op dat moment lopende procedures is het reglement van toepassing op de proceshandelingen die na 1 januari 2001 nog worden verricht.

Artikel 9 is van toepassing op alle procedures vanaf 1 april 2002.

Wat betreft de op dat moment lopende procedures is dit artikel van toepassing op de proceshandelingen die na 1 april 2002 nog worden verricht.

Voor zover de tekst van 1 april 2004 wijzigingen bevat ten opzichte van de eerdere teksten, gelden deze slechts voor procedures vanaf 1 april 2004 en wat lopende procedures betreft voor proceshandelingen die na 1 april 2004 nog worden verricht.

CONTROLELIJST (ECHT)SCHEIDINGSVERZOEKSCRIFTEN

Bij controle bleek het verzoekschrift niet te zijn voorzien van de hieronder aangekruiste informatie c.q. bescheiden.

1. verzoekschrift invoud
2. naam, voornamen verzoek(st)er
3. gba-uitreksel verzoek(st)er (met vermelding van alle nationaliteiten en, in het geval van artikel 2.2., sub b., eerste liggend streepje, vermelding van de verblijfsduur in Nederland)
4. naam en adres procureur/advocaat verzoek(st)er
5. naam, voornamen echtgeno(o)t(e)
6. gba-uitreksel echtgeno(o)t(e) (met vermelding van alle nationaliteiten)
7. naam, voornamen van ieder minderjarig kind van partijen tezamen of van één van hen
8. gedateerd(e) en gewaarmerkt(e) afschrift(en) van de akte van geboorte van ieder minderjarig kind
9. woonplaats / werkelijke verblijfplaats van ieder minderjarig kind
10. gedateerd en gewaarmerkt afschrift van de huwelijksakte
11. (voorzover nodig naast de in punten 3 en 6 bedoelde bescheiden) bescheiden waaruit blijkt:
 - a. dat beide echtgenoten Nederlander zijn (geen kopie paspoort)
 - b. dat één der echtgenoten sedert 12 maanden of indien hij/zij Nederlander is sedert 6 maanden woonplaats heeft in Nederland
 - c. sedert wanneer de echtgeno(o)t(e), die niet de Nederlandse nationaliteit heeft, woonachtig is in Nederland
12. - ingeval van ontbinding na scheiding van tafel en bed - een authentiek afschrift van de beslissing van scheiding van tafel en bed
13. het scheidingsconvenant in drievoud, waaronder het origineel
14. relevante omstandigheden voor de bepaling van het toepasselijk huwelijksvermogensrecht
15. een uitgebreidere onderbouwing van het verzoek tot afwijking van gezamenlijk gezag (in geval van eenzijdig verzoek dient de uitgebreidere motivering betekend te worden aan de niet verschenen echtgeno(o)t(e) een en ander met inachtneming van artikel 4.)
16. overige

U wordt verzocht de aangekruiste bescheiden of vermeldingen alsnog **zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk vóór afloop van de verweertermijn / uiterlijk 4 weken na dagtekening van deze lijst** in één keer aan te vullen. Het vorenstaande laat onverlet de eigen verantwoordelijkheid van verzoek(st)er om zijn/haar stellingen te onderbouwen. Wanneer na afloop van de gegeven termijnen wordt geconstateerd dat de gevraagde vermeldingen c.q. bescheiden niet zijn ontvangen zonder dat daarvoor vóór afloop van genoemde termijnen schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, zal verzoek(st)er - voorzover het vermeldingen c.q. bescheiden betreffen genoemd onder punten 1 tot en met 14 - niet-ontvankelijk worden verklaard in het verzoek.

Indien niet tijdig schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, wordt er van uitgegaan dat verzoeker geen prijs stelt op een mondelinge behandeling.

Datum

De griffier

REFERTEVERKLARING

Ondergetekende,

..... (naam voluit),
..... (adres voluit),

verklaart kennis te hebben genomen van het verzoekschrift tot echtscheiding,
afkomstig van zijn/haar echtgenote/echtgenoot

..... (naam voluit),

in welk verzoekschrift wordt verzocht:

..... (tekst petitum).

Ondergetekende verzet zich niet tegen de verzochte echtscheiding.
Ondergetekende verzet zich er evenmin tegen dat door de rechter de in het verzoekschrift
vermelde nevenvoorzieningen worden getroffen.

Ondergetekende weet dat hij/zij het wettelijk recht heeft gedurende (tenminste) zes weken
na betekening van het verzoekschrift zich te bezinnen op de vraag of hij/zij
verweer zal voeren.

Ondergetekende zal echter geen verweer voeren en heeft er geen bezwaar tegen dat de
rechtbank reeds voor afloop van voormelde verweertermijn beslist op het genoemde
verzoekschrift.

Ondergetekende machtigt mr. om deze verklaring over te leggen
aan de rechtbank.

..... (plaats)

..... (datum)

..... (handtekening)

Mr. verklaart hierbij het hiervoor genoemde scheidingsverzoek
plus nevenvoorzieningen besproken te hebben met de ondertekenaar van deze referte-
verklaring voordat deze gemelde verklaring heeft ondertekend, terwijl ondergetekende
heeft geconstateerd dat bovenstaande handtekening afkomstig is van degene die de
betreffende verklaring aflegt.

(handtekening advocaat).

Oproepingsbrief voor de zitting

(kop van brief met Justitie Huisstijl)

In bovenstaande procedure is de behandeling ter zitting bepaald op omuur in het gerechtsgebouw gelegen aan

De rechter heeft voorts bepaald dat uiterlijk 10 kalenderdagen vóór vermelde behandelingsdatum de hieronder genoemde bescheiden - voorzover aangekruist - dienen te zijn overgelegd:

over te leggen door de **man**:

- van een werknemer de jaaropgaven over het vorige (of voorvorige) jaar en de laatste drie loonopgaven en/of uitkeringsspecificaties;
- van een zelfstandige de laatste drie vastgestelde jaarrekeningen en over de tijd daarna de voorlopige cijfers, ook tussentijdse, beide met toelichting;
- de laatste drie aangiften inkomsten- en vermogensbelasting, indien bestaand, met de bijbehorende aanslagen;
- een specificatie van de woonlasten met bewijsstukken;
- bewijsstukken van de eventuele schuld(en) en opgave van de restantschuld(en) en restantlooptijd, alsmede opgave waarvoor deze schuld(en) is (zijn) aangegaan en bewijs van aflossing van die schuld(en);
- een bewijsstuk en specificatie van de premie ziektekostenverzekering alsmede opgave van de (eventuele) bijdrage van de werkgever daarin;
- bewijsstukken van eventuele andere bijzondere kosten;
- de van belang zijnde financiële gegevens van de nieuwe partner van de alimentatieplichtige;
- een draagkrachtberekening (over en weer) met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voorzover hiervoor nog niet vermeld;
- een behoefteberekening met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voorzover hiervoor nog niet vermeld.

over te leggen door de **vrouw**:

- van een werknemer de jaaropgaven over het vorige (of voorvorige) jaar en de laatste drie loonopgaven en/of uitkeringsspecificaties;
- van een zelfstandige de laatste drie vastgestelde jaarrekeningen en over de tijd daarna de voorlopige cijfers, ook tussentijdse, beide met toelichting;
- de laatste drie aangiften inkomsten- en vermogensbelasting, indien bestaand, met de bijbehorende aanslagen;
- een specificatie van de woonlasten met bewijsstukken;
- bewijsstukken van de eventuele schuld(en) en opgave van de restantschuld(en) en restantlooptijd, alsmede opgave waarvoor deze schuld(en) is (zijn) aangegaan en bewijs van aflossing van die schuld(en);
- een bewijsstuk en specificatie van de premie ziektekostenverzekering alsmede opgave van de (eventuele) bijdrage van de werkgever daarin;
- bewijsstukken van eventuele andere bijzondere kosten;
- de van belang zijnde financiële gegevens van de nieuwe partner van de alimentatieplichtige;
- een draagkrachtberekening (over en weer) met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voorzover hiervoor nog niet vermeld;
- een behoefteberekening met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voorzover hiervoor nog niet vermeld.

Het vorenstaande laat onverlet de eigen verantwoordelijkheid van de man/vrouw om zijn/haar stellingen te onderbouwen.

De rechter kan besluiten op informatie die na de hiervoor genoemde termijn is binnengekomen geen acht te slaan.

Partijen kunnen binnen tien kalenderdagen na verzending van de oproep schriftelijk uitstel van de eerste behandeling ter zitting vragen, zulks onder gelijktijdige opgave van verhinderdagen van beide partijen voor een door de rechter te bepalen periode.

Een met inachtneming van vorenstaande regels gevraagd uitstel zal altijd worden verleend.

Van een behandeling ter zitting kan worden afgezien indien zowel verzoek(st)er als verweer(d)(st)er dat schriftelijk aan de rechter hebben laten weten, tenzij de rechter termen aanwezig acht toch een behandeling ter zitting te gelasten.

TOELICHTING TEN BEHOEVE VAN DE TOEPASSING VAN HET SCHEIDINGSREGLEMENT:

1. Algemeen

Onder de berichten van 1.2. valt ook het verweerschrift. Het is juridisch onhoudbaar om een verweerschrift waarop een nummer ontbreekt niet te accepteren. Ten aanzien van verweerschriften zou men artikel 1.2. als een instructienorm kunnen beschouwen.

In verband met het voorgaande is besloten artikel 1.3. aan te vullen, zodat dit komt te luiden:

Indien niet aan het voorgaande wordt voldaan, wordt het bericht teruggezonden en wordt op de inhoud geen acht geslagen, tenzij het een verweerschrift betreft.

Aan de verplichting een beëdigde vertaling in de Nederlandse taal over te leggen van bescheiden die in een vreemde taal zijn gesteld, hoeft niet strikt de hand te worden gehouden, indien het eenvoudig leesbare stukken betreft, zoals de huwelijksakte en geboorteakte, gesteld in de Engelse, Franse of Duitse taal.

2. Indiening verzoekschrift

Artikel 2.2.

In verband met de inwerkingtreding per 1 maart 2001 van de EG-verordening (Brussel II) is besloten artikel 2.2. te wijzigen.

Wat betreft de in artikel 2.2. derde alinea genoemde houdbaarheidsdatum is besloten deze te handhaven op drie maanden, ook voor buitenlandse huwelijken.

In veel buitenlandse scheidingen kan dat problemen opleveren. In die gevallen kan verzoeker een feitelijk onderbouwd beroep doen op artikel 815 lid 3 Rv.

Artikel 2.3., eerste alinea

Als een herstel van een verzuim de inhoud van een verzoekschrift betreft, moet de aanvulling betekend worden.

Artikel 2.3., tweede alinea

Het in één keer overleggen is een instructienorm. Overtreding daarvan leidt niet tot niet-ontvankelijkheid.

Artikel 2.3., derde alinea

De sanctie op het niet tijdig completeren van de stukken is niet-ontvankelijkverklaring; slechts indien voor afloop van de termijn klemmende redenen zijn aangevoerd waarom de stukken niet zijn gecompliceerd, zal daartoe een nadere termijn worden verleend van maximaal 4 weken (gelijkloop met de termijn van artikel 5.2). Indien gerekwestreerde tegen het uitstel wil protesteren dient deze dat schriftelijk binnen één week na dato van het uitstelverzoek te doen (eveneens gelijk aan artikel 5.2).

Van klemmende redenen is sprake wanneer zich omstandigheden voordoen waardoor het redelijkerwijs niet mogelijk is de proceshandeling binnen de gestelde termijn te verrichten. Algemene voorbeelden van omstandigheden waardoor sprake kan zijn van klemmende redenen zijn:

- de juridische of feitelijke ingewikkeldheid van de zaak;
- de noodzaak om voor het verrichten van de betrokken proceshandeling een deskundige in te schakelen, waardoor de termijn wordt overschreden;
- niet aan de betrokken partij toe te rekenen communicatieproblemen tussen de partij en haar advocaat/procureur of tussen de advocaat/procureur en een noodzakelijkerwijs voor het verkrijgen van de vereiste stukken in te schakelen instantie; te denken valt aan vertaalproblemen met buitenlandse cliënten en het verkrijgen van (buitenlandse) bescheiden;
- het wachten op de uitspraak in andere relevante procedures;
- meer persoonlijke omstandigheden zoals ziekte van de advocaat of de partij.

Of in een concreet geval sprake is van een klemmende reden staat ter beoordeling van de rechter.

Het achterwege laten van de sanctie niet-ontvankelijkverklaring indien tijdig een verweerschrift is ingediend, laat onverlet de verplichting van verzoeker de stukken te completeren.

Completering van de stukken staat geheel los van de betekening. Dus, ook al zijn de stukken niet compleet, dient toch binnen 4 weken het exploit van betekening te worden overgelegd (zie ook hierna onder artikel 4.2.).

Ter voldoening aan de hoorplicht van artikel 429f Rv (thans 279 Rv) is de laatste volzin toegevoegd.

3. Voorlopige voorzieningen

Het afzonderlijk indienen van een verzoek voorlopige voorzieningen en een verzoek tot (echt)scheiding dient zoveel mogelijk bevorderd te worden, maar er staat geen sanctie op gezamenlijke indiening.

4. Betekeningsexploit

Artikel 4.2.

Overlegging van het exploit is van essentieel belang voor de voortgang van de procedure. Zonder dat is immers geen einde verweertermijn bekend en kan er met de zaak dus verder niets worden gedaan. Het opleggen van een sanctie is dan ook onvermijdelijk. De enig denkbare sanctie is niet-ontvankelijkverklaring. Door deze sanctie vervalt de noodzaak de termijn van artikel 816 lid 1 Rv apart te sanctioneren.

Het opnemen van een sanctie brengt wel mee dat de termijnen redelijk moeten zijn. Het geven van een tweede termijn brengt extra administratieve handelingen met zich mee. Het verdient daarom de voorkeur één termijn te geven die lang genoeg is. Gelet op de aard van de handelingen die voor betekening moeten worden verricht valt niet goed in te zien waarom de termijn langer zou moeten zijn dan vier weken. Bovendien nu het verzoekschrift onmiddellijk wordt ingeschreven (artikel 2.3.) hoeft verzoeker niet te wachten tot hij een exemplaar krijgt teruggestuurd.

Steeds wanneer een sanctie wordt opgenomen hoort daar een hardheidsclausule bij. Het is niet redelijk sancties toe te passen als men zich om goede redenen niet aan de opgelegde verplichtingen kan houden.

De eis van artikel 4.2. (betekeningsexploit binnen 4 weken ter griffie overleggen) geldt niet voor de akte domiciliekeuze en de openbare oproep, daar de ratio van artikel 4.2. is vast-

stelling van de verweertermijn en niet beoordeling van de juistheid van de betekening. M.a.w. een tijdig overgelegd exploit kan betrekking hebben op een nietige betekening. Als dat wordt vastgesteld - dat is een rechterlijke beslissing - zal verzoeker opnieuw moeten betekenen en gaat een nieuwe verweertermijn lopen. Het is dus niet nodig dat bijkomende stukken voor de geldigheid binnen 4 weken worden overgelegd.

Volgens artikel 4.2. volgt niet-ontvankelijkverklaring wanneer het exploit niet tijdig is ingediend. Het kan echter gebeuren dat er wel een verweerschrift komt omdat het exploit wel is uitgebracht maar alleen niet is ingediend. Voor zo'n geval biedt het reglement geen oplossing.

Besloten is als volgt te handelen:

- a) Het verweerschrift is ingekomen voordat de beschikking n.o. is afgegeven. In dat geval de sanctie niet toepassen omdat de ratio - het niet kennen van de verweertermijn - dan niet meer opgaat.
- b) Het verweerschrift is ingekomen nadat de beschikking n.o. is afgegeven. De procedure is dan geëindigd en de zaak kan niet meer worden voortgezet. Verweerschrift terugsturen met deze mededeling. De fout ligt bij verzoeker.

De termijn van 4 weken gaat in op de datum van inschrijving. Dit behoeft niet dezelfde datum te zijn als die van binnenkomst. Bij achterstanden op de administratie kunnen er aanzienlijke verschillen ontstaan. Het verdient daarom aanbeveling om bij de ontvangstbevestiging van het verzoekschrift te vermelden wanneer de termijn afloopt.

Completering van de stukken staat geheel los van de betekening. Dus, ook al zijn de stukken niet compleet, dient toch binnen 4 weken het exploit van betekening te worden overgelegd (zie ook hiervoor onder artikel 2.3.).

De praktijk zal zijn dat als verzoeker niet tijdig klemmende redenen opgeeft er geen mondelinge behandeling nodig zal zijn. Door er in het reglement op te wijzen, geven wij te kennen dat men recht heeft op een mondelinge behandeling maar dat een bepaalde handwijze wordt uitgelegd als het afzien van dat recht.

Artikel 4.3.

Betekening kan achterwege blijven als voldoende duidelijk blijkt dat de wederpartij van het verzoek op de hoogte is. Als voorwaarde voor het afzien van betekening worden daarom strengere eisen gesteld aan de referteverklaring. Voordelen: minder kosten, versnelling van de procedure en minder administratieve handelingen.

Aanvullende mededelingen in het verzoekschrift, die later worden gedaan, moeten worden betekend (bijv. toelichting op éénhoofdig gezag, rechtskeuze, toepasselijk recht e.d.) Immers, de wederpartij kan juist vanwege het ontbreken van die mededelingen beslissen verstek te laten gaan. Bij verstekverlening moet, als er maar enige kans op benadeling van de wederpartij is, zeer formeel worden gehandeld. Daarom dient in beginsel geen verstekbeschikking te worden gegeven op een verzoek dat in welk opzicht dan ook afwijkt van het betekende verzoek.

5. Verweerschrift/referte

Verweerschrift

Gelet op het belang zo spoedig en volledig mogelijk te worden ingelicht bij financiële zaken verdient het aanbeveling om bij indiening van het verweerschrift wanneer draagkracht en/of behoefte betwist wordt/worden reeds aanstonds de gebruikelijke bescheiden te

laten overleggen. Daarom de vierde alinea van artikel 5.1. met daarin verwijzing naar artikel 7.3.

Met betrekking tot de vraag hoe te handelen in een situatie dat een verweerschrift is ingekomen en de stukken, die verzoeker dient over te leggen, niet binnen de gestelde termijn zijn gecompleteerd, is besloten geen niet-ontvankelijkheid uit te spreken, maar tot completering te komen (zie ook de toelichting hiervoor bij artikel 2.3.).

Zie ook de toelichting bij artikel 4.2., met name over "hoe te handelen indien het betekeningsexploit niet tijdig is ingediend, maar wel een verweerschrift is ingekomen".

Terzake "onredelijke vertraging" in artikel 5.2. nog het navolgende:

Bij de bepaling van het eindpunt van de procedure moet rekening worden gehouden met de bijzondere aard van de scheidingsprocedure en het 'rouwproces'. Ook het belang dat partijen de gelegenheid krijgen om tot overeenstemming te komen moet daarbij worden meegewogen. De suggesties die gedaan zijn bewegen zich tussen ruim drie maanden en twee jaar. Gelet op bovengenoemde bijzondere aard is drie maanden te kort en twee jaar te lang.

Op grond van het bovenstaande is in artikel 5.2. gesteld dat van onredelijke vertraging sprake is als na inschrijving van het inleidend verzoekschrift één jaar is verstreken. Een verzoek tot uitstel van de verweertermijn waardoor dit jaar zal worden overschreden, zal dus worden afgewezen. Daardoor blijft het een verstekzaak en worden de verzoeken toegewezen, tenzij het verzoek wordt ingetrokken. Partijen hebben daarna zelf nog in de hand of zij de echtscheiding zullen inschrijven.

Referteverklaring (artikel 5.5.)

Ook indien verweerder in het buitenland verblijft, mag de referteverklaring slechts door een (buitenlandse) advocaat worden gelegaliseerd.

De reden waarom in het reglement is voorgeschreven dat legalisatie moet gebeuren door een advocaat is dat het niet alleen gaat om legaliseren van de ondertekening maar ook om 'autoriseren'. Dit laatste veronderstelt dat de advocaat uitlegt wat de betekenis en de consequenties van het verzoek voor verweerder zijn. Daarom moet het een advocaat zijn.

De eis dat moet worden ondertekend door een andere advocaat, betekent nog niet dat die ook van een ander kantoor moet zijn.

Indien een referteverklaring wordt overgelegd, blijft de zaak procedureel een verstekzaak, doch omdat de wederpartij zich formeel gemeld heeft, ligt het voor de hand om ook aan de advocaat van de wederpartij een afschrift van de beschikking te sturen.

7. Behandeling ter zitting

Artikel 7.4.

Uitstel kan ook door iedere partij afzonderlijk worden verzocht.

De tien dagen in het tweede lid zijn kalenderdagen. Indien werkdagen zou worden aangehouden, zou de termijn in verhouding met de termijnen in 7.2. te lang zijn.

8. Verhoor van minderjarigen

Omdat nog geen gezamenlijk standpunt is ingenomen ten aanzien van het minderjarigenverhoor, ingeval geen gezagsvoorziening wordt verzocht, is besloten op dat punt voorlopig nog niets te regelen in het reglement en dus de huidige verschillen in handelwijze tussen de rechtbanken voorlopig te laten voortbestaan.

Met "gezagsvoorziening" wordt bedoeld een rechterlijke beslissing waarbij één van de ouders met het gezag over één of meer minderjarigen wordt belast.

Minderjarigen die tijdens de procedure de leeftijd van 12 bereiken, moeten worden opgeroepen.

Het spreekt vanzelf dat ook bij omgangszaken en kinderalimentatie minderjarigen van 12 c.q. 16 jaar moeten worden opgeroepen. Het reglement is slechts een aanvulling op de wettelijke regeling op die punten waarop door rechtbanken verschillend wordt gehandeld. Echter om alle misverstanden te voorkomen is dit aan de tekst toegevoegd.

In het landelijk overleg van voorzitters van de familie sectoren d.d. 7 november 2003 is afgesproken dat ter zitting aan de ouders en andere belanghebbenden niet te kennen wordt gegeven wat het kind heeft verklaard, tenzij het kind desgevraagd heeft aangegeven geen bezwaar daartegen te hebben én het de rechter wenselijk voorkomt.

In genoemd overleg is voorts afgesproken dat aan partijen geen afschrift wordt verstrekt van de brieven van de minderjarigen en de werkaantekeningen die van het verhoor zijn gemaakt.

In het procesreglement gezag/omgang/verblijfplaats/informatie- en consultatierecht zijn deze afspraken opgenomen in artikel 6.

11. Opneming convenant in de beschikking

Artikel 11.1.

Door opneming van het convenant in de beschikking worden de tussen verzoekers in het convenant neergelegde afspraken voor executie vatbaar. Er is overleg geweest met de Koninklijke Beroepsorganisatie van Deurwaarders over de wijze waarop de opneming van het convenant in de beschikking geformuleerd wordt. Van belang is dat duidelijk blijkt welke verplichtingen er ten opzichte van wie zijn. Indien het convenant duidelijk is geformuleerd, zal de wijze van opnemen in de beschikking als neergelegd in artikel 11.1. geen problemen geven.

Artikel 11.2.

Met betrekking tot het gezag dient een uitdrukkelijke beslissing van de rechter genomen te worden, nu dit punt niet ter vrije beslissing van partijen staat (art. 1:251 lid 2 BW). Daarnaast kunnen verzoekers belang hebben bij een uitdrukkelijke beslissing van de rechter over een andere neenvoorziening, waarover zij in het convenant afspraken hebben gemaakt.

Artikel 11.3.

Indien beide partijen opneming van het convenant in de beschikking wensen, bestaat er – gelet op de belangen die partijen daarbij hebben – geen bezwaar tegen opneming, zulks met analoge toepassing van artikel 819 Rv.

PROCESREGLEMENT ALIMENTATIEPROCEDURE

1. Algemeen

- 1.1. Van alle berichten aan de rechtbank dient tegelijkertijd een afschrift aan de wederpartij te worden gezonden. Uit het bericht moet blijken dat hieraan is voldaan.
- 1.2. Op alle berichten dient het zaaknummer en/of rekestnummer te worden vermeld.
- 1.3. Indien niet aan het voorgaande wordt voldaan, wordt het bericht teruggezonden en wordt op de inhoud geen acht geslagen, tenzij het een verweerschrift betreft.
- 1.4. Voorzover met een rolmededelingensysteem wordt gewerkt, worden rolmededelingen als schriftelijke mededelingen in de zin van dit reglement beschouwd.
- 1.5. Een werkdag is niet een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag (Algemene Termijnenwet).
- 1.6. Indien meer dan één bijlage wordt overgelegd, dient daarbij een inhoudsopgave gevoegd te worden en dienen de bijlagen genummerd te worden.
- 1.7. Bescheiden die in een vreemde taal zijn gesteld, moeten zijn voorzien van een beëdigde vertaling in de Nederlandse taal.

2. **Indiening verzoekschrift**

(zie ook artikelen 4, 278 en 799 Rv)

- 2.1. Iedere werkdag kan een verzoekschrift met bijlagen in tweevoud ter griffie worden ingediend. Indien sprake is van meer (dan één) belanghebbenden, dienen voor deze belanghebbenden extra verzoekschriften met bijlagen te worden bijgevoegd.
- 2.2. Bij de indiening van het verzoekschrift moeten de volgende bescheiden worden overgelegd:
- een GBA-uittreksel van gerekwestreerde; gedateerd, gewaarmerkt en niet ouder dan drie maanden;
 - de scheidingsbeschikking en het bewijs van inschrijving;
 - de beschikking/het scheidingsconvenant waarvan wijziging wordt verzocht; en bij kinderalimentatie tevens:
 - een afschrift van de geboorteakte(s) van het/de betreffende kind/kinderen.
- 2.3. Zodra het verzoekschrift is ontvangen, wordt het ingeschreven. Tevens wordt een ontvangstbevestiging met vermelding van het zaaknummer aan de procureur van verzoeker gestuurd.

Wanneer bij indiening van het verzoekschrift niet alle ingevolge artikel 2.2. over te leggen bescheiden ter griffie zijn binnengekomen, wordt dit bij voormelde ontvangstbevestiging tevens aangegeven. De ontbrekende bescheiden moeten zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk vóór afloop van de verweertermijn in één keer worden overgelegd.

Wanneer na afloop van de verweertermijn wordt geconstateerd dat verzoeker aan de verplichting van artikel 2.2. niet volledig heeft voldaan zonder dat daarvoor vóór afloop van de verweertermijn schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, kan verzoeker niet-ontvankelijk worden verklaard in het verzoek.

Indien niet tijdig schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, wordt er van uitgegaan dat verzoeker geen prijs stelt op een mondelinge behandeling.

Niet-ontvankelijkverklaring blijft achterwege, indien vóór het verstrijken van de hierboven vermelde termijnen een verweerschrift is ingediend.

- 2.4. Een afschrift van het verzoekschrift wordt aan gerekwestreerde en aan eventuele andere belanghebbenden gestuurd. Daarbij wordt de termijn vermeld, waarbinnen deze een verweerschrift kunnen indienen. Deze termijnen bedragen:
- binnen Nederland: 4 weken;
 - buiten Nederland: 3 maanden.

Het afschrift van het verzoekschrift wordt, in geval nog geen procureur bekend is, door de griffie aangetekend verzonden.

3. Verweerschrift/referte

(zie ook artikelen 22, 282, 801 Rv)

3.1. Indiening verweerschrift:

Op ieder moment tot aan de afloop van de verweertermijn kan een verweerschrift worden ingediend.

Het verweerschrift met eventuele bijlagen wordt in tweevoud ingediend.

Wanneer de draagkracht en/of de behoefte betwist wordt/worden, dienen bij het verweerschrift de bescheiden genoemd in artikel 5.3. te worden overgelegd.

3.2. Verzoek tot uitstel indiening verweerschrift:

Een verzoek tot uitstel indiening verweerschrift dient binnen de verweertermijn schriftelijk te worden ingediend.

De procureur van verzoeker kan uiterlijk binnen één week na datering van het uitstelverzoek schriftelijk reageren.

Op het uitstelverzoek wordt als volgt beslist:

- het eerste verzoek wordt altijd toegestaan voor een termijn van maximaal vier weken;
- ten aanzien van de volgende verzoeken geldt:
 - zij moeten met redenen zijn omkleed;
 - de procureur van gerkwestreerde die uitstel verzoekt deelt daarbij mede of verzoeker instemt;
 - wanneer verzoeker schriftelijk bezwaar maakt tegen de verlenging, zal het verzoek worden afgewezen, tenzij sprake is van klemmende redenen. Bij toewijzing zal een termijn van maximaal vier weken worden gegeven;
 - wanneer verzoeker schriftelijk instemt met de verlenging, wordt het verzoek toegewezen, ook als de gevraagde termijn langer is dan vier weken, tenzij daardoor de procedure onredelijk wordt vertraagd. Van onredelijke vertraging is in het algemeen sprake als sinds de inschrijving van het inleidend verzoekschrift één jaar is verstreken. Voorzover het gevraagde uitstel deze termijn van één jaar overschrijdt, wordt het afgewezen. Als voor afloop van deze termijn geen verweerschrift is ingediend, wordt de zaak als verstekzaak afgedaan.

De beslissing op een uitstelverzoek als hiervoor bedoeld, wordt schriftelijk aan partijen medegedeeld.

3.3. Indien een niet door een procureur vertegenwoordigde gerkwestreerde laat weten verweer te willen voeren, zal, onder terugzending van door gerkwestreerde ingezonden stukken, worden geantwoord

- dat een verweerschrift alléén door tussenkomst van een procureur kan worden ingediend en
- dat, indien geen verweerschrift wordt ingediend, mondelinge behandeling achterwege blijft, tenzij de rechter anders bepaalt.

3.4. Sanctie bij te laat ingediend verweerschrift:

Te laat ingediende verweerschriften zullen worden geweigerd tenzij:

- a) verweerder een schriftelijke verklaring van verzoeker overlegt, waaruit blijkt dat deze geen bezwaar heeft of
- b) verweerder schriftelijk klemmende redenen aanvoert, die de te late indiening rechtvaardigen.

3.5. Referteverklaring:

Tot aan de afloop van de verweetermijn kan een referteverklaring worden overgelegd.

De referteverklaring is een schriftelijke door gerkwestreerde ondertekende verklaring, opgesteld conform bijlage 2 bij dit reglement en geautoriseerd door een advocaat, waaruit genoegzaam blijkt dat gerkwestreerde kennis heeft genomen van het verzoekschrift, dat geen verweer zal worden gevoerd en dus ook wordt afgezien van een behandeling ter zitting.

Een referteverklaring heeft tot gevolg dat vanaf het moment van ontvangst daarvan de verweetermijn niet verder afgewacht behoeft te worden, alvorens te kunnen beslissen op het ingediende verzoek tot alimentatie, zodat - indien de stukken overigens compleet worden bevonden - aanstonds een datum voor beschikking zal worden bepaald, zonder dat behandeling hoeft plaats te vinden, met uitzondering van een eventueel verhoor van minderjarigen.

Voor de indiening van een referteverklaring is geen griffierecht verschuldigd.

4. Verweerschrift op zelfstandig verzoek

(zie ook artikel 282 lid 4 Rv)

De hiervoor onder artikel 3 opgenomen bepalingen betreffende het verweerschrift gelden ook voor het verweerschrift op zelfstandig verzoek.

Het verweerschrift mag uitsluitend betrekking hebben op het (de) zelfstandig(e) verzoek(en).

5. **Behandeling ter zitting**

(zie ook artikelen 22, 27, 279, 801 en 803 Rv)

5.1. Afzien van behandeling ter zitting:

Wanneer zowel verzoeker als verweerder schriftelijk aan de rechter hebben laten weten af te zien van een behandeling ter zitting, blijft deze achterwege, tenzij de rechter termen aanwezig acht toch een behandeling ter zitting te gelasten.

5.2. Dagbepaling:

Zodra de procedure zover is gevorderd dat in een zaak een behandeling ter zitting dient te worden bepaald, wordt een datum daarvoor vastgesteld.

Bij het bepalen van de zittingsdatum wordt uitgegaan van een oproepingstermijn van 6 tot 8 weken.

De oproeping voor de zitting en het opvragen van nog ontbrekende informatie geschieden per brief conform het model in bijlage 3 bij dit reglement.

5.3. Instructie:

Wanneer de behoefte en/of de draagkracht van partijen of één van hen betwist wordt/ worden, dient tenminste de volgende financiële informatie uiterlijk tien kalenderdagen vóór de zitting te zijn overgelegd:

- a. van een werknemer de jaaropgaven over het vorige (of voorvorige) jaar en de laatste drie loonopgaven en/of uitkeringsspecificaties;
- b. van een zelfstandige de laatste drie vastgestelde jaarrekeningen en over de tijd daarna de voorlopige cijfers, ook tussentijdse, beide met toelichting;
- c. de laatste drie aangiften inkomsten- en vermogensbelasting, indien bestaand, met de bijbehorende aanslagen;
- d. een specificatie van de woonlasten met bewijsstukken;
- e. bewijsstukken van de eventuele schuld(en) en opgave van de restantschuld(en) en restantlooptijd, alsmede opgave wanneer en waarvoor deze schuld(en) is (zijn) aangegaan en bewijs van aflossing van die schuld(en);
- f. een bewijsstuk en specificatie van de premie ziektekostenverzekering alsmede opgave van de (eventuele) bijdrage van de werkgever daarin;
- g. bewijsstukken van eventuele andere bijzondere kosten;
- h. de van belang zijnde financiële gegevens van de nieuwe partner van de alimentatieplichtige;
- i. een draagkrachtberekening (over en weer) met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voorzover hiervoor nog niet vermeld;
- j. een behoefteberekening met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voorzover hiervoor nog niet vermeld;
- k. bij kinderalimentatie een berekening van de draagkracht van de verzorgende ouder en de onderhoudsplichtige stiefouder;
- l. een convenant (voorzover aanwezig en van belang).

In de oproepingsbrief worden de ontbrekende bescheiden aangegeven.

Deze brief dient - voorzoveel nodig - als bevel bedoeld in artikel 22 Rv.

De rechter kan besluiten op informatie die na de hierboven genoemde termijn is binnengekomen geen acht te slaan.

5.4. Verhinderdata:
De zittingsdatum zal worden vastgesteld zonder vooraf aan partijen verhinderdata op te vragen.

Partijen kunnen binnen tien kalenderdagen na verzending van de oproep schriftelijk uitstel van de eerste behandeling ter zitting vragen, zulks onder gelijktijdige opgave van verhinderdagen van beide partijen voor een door de rechtbank te bepalen periode.

Een met inachtneming van vorenstaande regels gevraagd uitstel zal altijd worden verleend.

5.5. Inlichtingen/informatie verschaffen tijdens of na afloop van de behandeling ter zitting:
Indien tijdens de behandeling ter zitting wordt geconstateerd, dat nog nadere informatie nodig is, kan de rechter:

- ofwel een nieuwe dag bepalen voor voortzetting van de behandeling ter zitting met daarbij een termijn waarbinnen de informatie moet worden verschaft en zonodig een termijn voor de wederpartij om op de verschafte informatie te reageren,
- ofwel een termijn bepalen waarbinnen de informatie moet worden verschaft en zonodig een termijn voor de wederpartij om op de verschafte informatie te reageren.

Deze termijnen zijn fataal in die zin, dat de rechter geen acht zal slaan op informatie of reacties die na afloop van de gestelde termijnen zijn binnengekomen. De te laat ingekomen informatie wordt teruggezonden.

5.6. Verzoeken om uitstel van de behandeling ter zitting:
Op verzoeken om uitstel, die na afloop van de in artikel 5.4. genoemde termijn zijn ingediend, wordt als volgt beslist:

- wanneer de wederpartij bezwaar maakt, wordt het verzoek slechts toegewezen als degene die uitstel vraagt schriftelijk klemmende redenen aanvoert; bij inwilliging wordt in beginsel een uitstel van maximaal vier weken verleend, voorzover het zittingsrooster dit toelaat;
- wanneer de wederpartij schriftelijk instemt en de rechtbank daarvan uiterlijk vijf werkdagen voor de zitting kennisneemt, wordt het verzoek toegewezen, tenzij daardoor de procedure onredelijk wordt vertraagd. Van onredelijke vertraging is in het algemeen sprake als sinds de dag waarop de behandeling voor de eerste keer was bepaald één jaar is verlopen. Voorzover het gevraagde uitstel deze termijn overschrijdt, wordt het afgewezen.

De partij die uitstel vraagt, dient de verhinderdata van beide partijen op te geven voor een door de rechtbank te bepalen periode.

De beslissing op een uitstelverzoek als hiervoor bedoeld, wordt schriftelijk aan partijen medegedeeld.

6. Verhoor van minderjarigen

In alimentatiezaken, waarin minderjarigen van 16 tot 18 jaar zijn betrokken, worden deze opgeroepen voor verhoor.

Deze oproep wordt ook gedaan:

- indien partijen het eens zijn over de alimentatie,
- indien reeds een schriftelijke verklaring van de betreffende minderjarigen is overgelegd.

7. Uitspraak

(zie ook artikelen 28, 30, 286 tot en met 289 Rv)

Termijn voor uitspraak is:

a. bij verstekken en refertes:

3 weken na het moment dat is geconstateerd dat de zaak gereed is voor beschikking;

b. bij zaken waarin verweer is gevoerd en waarbij is afgezien van behandeling ter zitting:

4 weken na het moment dat is geconstateerd dat de zaak gereed is voor beschikking;

c. bij zaken waarin verweer is gevoerd en waarbij een behandeling ter zitting heeft plaatsgevonden:

4 weken na de datum van de zitting of - indien toen nog een termijn voor overlegging van nadere informatie en een reactie daarop werd gegund - 4 weken na afloop van de laatstgenoemde termijn.

Zodra zich uitzonderlijke omstandigheden voordoen op grond waarvan te verwachten is dat de onder c. genoemde termijn niet wordt gehaald, zal ter zitting een langere termijn worden bepaald.

Indien blijkt dat - om welke reden dan ook - de hiervoor vermelde uitspraaktermijnen toch niet gehaald worden, dient dat schriftelijk aan partijen medegedeeld te worden met vermelding van een nieuwe uitspraakdatum.

De hiervoor genoemde termijnen zijn bedoeld als maximumtermijnen.

8. Overgangsbepaling

Het reglement is van toepassing op alle procedures vanaf 1 april 2002. Wat betreft de op dat moment lopende procedures is het reglement van toepassing op de proceshandelingen die na 1 april 2002 nog worden verricht.

Voor zover de tekst van 1 april 2004 wijzigingen bevat ten opzichte van de eerdere tekst, gelden deze slechts voor procedures vanaf 1 april 2004 en wat lopende procedures betreft voor proceshandelingen die na 1 april 2004 nog worden verricht.

CONTROLELIJST ALIMENTATIEVERZOEKSCRIFTEN

Bij controle bleek het verzoekschrift niet te zijn voorzien van de hieronder aangekruiste informatie c.q. bescheiden.

1. verzoekschrift invoud
2. naam, voornamen van verzoek(st)er
3. gba-uittreksel van gerekwestreerde
4. naam en adres van procureur/advocaat verzoek(st)er
5. naam, voornamen van gerekwestreerde en eventuele belanghebbenden
6. naam, voornamen en geboortedatum van ieder kind waarop het verzoek betrekking heeft
7. woonplaats/werkelijke verblijfplaats van ieder kind waarop het verzoek betrekking heeft
8. scheidingsbeschikking en het bewijs van inschrijving
9. (eventueel) beschikking/scheidingsconvenant waarvan wijziging wordt gevraagd
10. een afschrift van de geboorteakte(s) van het/de betreffende kind/kinderen
11. overige

U wordt verzocht de aangekruiste bescheiden alsnog **zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk vóór** in één keer aan te vullen. Het vorenstaande laat onverlet de eigen verantwoordelijkheid van verzoek(st)er om zijn/haar stellingen te onderbouwen.

Wanneer na afloop van de gegeven termijnen wordt geconstateerd dat de gevraagde bescheiden niet zijn ontvangen zonder dat daarvoor vóór afloop van genoemde termijnen schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, kan verzoek(st)er niet-ontvankelijk worden verklaard in het verzoek.

Indien niet tijdig schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, wordt er van uitgegaan dat verzoeker geen prijs stelt op een mondelinge behandeling.

Datum

De griffier

REFERTEVERKLARING

Ondergetekende,

..... (naam voluit),
..... (adres voluit),

verklaart kennis te hebben genomen van het verzoek van

..... (naam voluit),

in welk verzoekschrift wordt verzocht:

..... (tekst petitum).

Ondergetekende verzet zich niet tegen het gevraagde.

Ondergetekende weet dat hij/zij het recht heeft gedurende (tenminste) 4 weken na ontvangst van het verzoekschrift zich te bezinnen op de vraag of hij/zij verweer zal voeren. Ondergetekende zal echter geen verweer voeren en heeft er geen bezwaar tegen dat de rechtbank reeds voor afloop van voormelde verweertermijn beslist op het genoemde verzoekschrift.

Ondergetekende machtigt mr. om deze verklaring over te leggen aan de rechtbank.

..... (plaats)

..... (datum)

..... (handtekening)

Mr. verklaart hierbij het hiervoor genoemde verzoek besproken te hebben met de ondertekenaar van deze referteverklaring voordat deze gemelde verklaring heeft ondertekend, terwijl ondergetekende heeft geconstateerd dat bovenstaande handtekening afkomstig is van degene die de betreffende verklaring aflegt.

(handtekening advocaat).

Oproepingsbrief voor de zitting

(kop van brief met Justitie Huisstijl)

In bovenstaande procedure is de behandeling ter zitting bepaald op omuur in het gerechtsgebouw gelegen aan

De rechter heeft voorts bepaald dat uiterlijk 10 kalenderdagen voor vermelde behandlingsdatum de hieronder genoemde bescheiden - voorzover aangekruist - dienen te zijn overgelegd:

over te leggen door de **verzoek(st)er:**

- van een werknemer de jaaropgaven over het vorige (of voorvorige) jaar en de laatste drie loonopgaven en/of uitkeringsspecificaties;
- van een zelfstandige de laatste drie vastgestelde jaarrekeningen en over de tijd daarna de voorlopige cijfers, ook tussentijdse, beide met toelichting;
- de laatste drie aangiften inkomsten- en vermogensbelasting, indien bestaand, met de bijbehorende aanslagen;
- een specificatie van de woonlasten met bewijsstukken;
- bewijsstukken van de eventuele schuld(en) en opgave van de restantschuld(en) en restantlooptijd, alsmede opgave waarvoor deze schuld(en) is (zijn) aangegaan en bewijs van aflossing van die schuld(en);
- een bewijsstuk en specificatie van de premie ziektekostenverzekering alsmede opgave van de (eventuele) bijdrage van de werkgever daarin;
- bewijsstukken van eventuele andere bijzondere kosten;
- de van belang zijnde financiële gegevens van de nieuwe partner van de alimentatieplichtige;
- een draagkrachtberekening (over en weer) met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voorzover hiervoor nog niet vermeld;
- een behoefteberekening met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voorzover hiervoor nog niet vermeld;
- bij kinderalimentatie een berekening van de draagkracht van de verzorgende ouder en de onderhoudsplichtige stiefouder;
- een convenant (voorzover aanwezig en van belang);

over te leggen door de **verweer(d)(st)er:**

- van een werknemer de jaaropgaven over het vorige (of voorvorige) jaar en de laatste drie loonopgaven en/of uitkeringsspecificaties;
- van een zelfstandige de laatste drie vastgestelde jaarrekeningen en over de tijd daarna de voorlopige cijfers, ook tussentijdse, beide met toelichting;
- de laatste drie aangiften inkomsten- en vermogensbelasting, indien bestaand, met de bijbehorende aanslagen;
- een specificatie van de woonlasten met bewijsstukken;
- bewijsstukken van de eventuele schuld(en) en opgave van de restantschuld(en) en restantlooptijd, alsmede opgave waarvoor deze schuld(en) is (zijn) aangegaan en bewijs van aflossing van die schuld(en);
- een bewijsstuk en specificatie van de premie ziektekostenverzekering alsmede opgave van de (eventuele) bijdrage van de werkgever daarin;
- bewijsstukken van eventuele andere bijzondere kosten;
- de van belang zijnde financiële gegevens van de nieuwe partner van de alimentatieplichtige;

- een draagkrachtberekening (over en weer) met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voorzover hiervoor nog niet vermeld;
- een behoefteberekening met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voorzover hiervoor nog niet vermeld;
- bij kinderalimentatie een berekening van de draagkracht van de verzorgende ouder en de onderhoudsplichtige stiefouder;
- een convenant (voorzover aanwezig en van belang).

Het vorenstaande laat onverlet de eigen verantwoordelijkheid van verzoek(st)er/verweer(d)(st)er om zijn/haar stellingen te onderbouwen.

De rechter kan besluiten op informatie die na de hiervoor genoemde termijn is binnengekomen geen acht te slaan.

Partijen kunnen binnen tien kalenderdagen na verzending van de oproep schriftelijk uitstel van de eerste behandeling ter zitting vragen, zulks onder gelijktijdige opgave van verhinderdagen van beide partijen voor een door de rechter te bepalen periode.

Een met inachtneming van vorenstaande regels gevraagd uitstel zal altijd worden verleend.

Van een behandeling ter zitting kan worden afgezien indien zowel verzoek(st)er als verweer(d)(st)er dat schriftelijk aan de rechter hebben laten weten, tenzij de rechter termen aanwezig acht toch een behandeling ter zitting te gelasten.

PROCESREGLEMENT BIJSTANDSVERHAALPROCEDURE

1. Algemeen

- 1.1. Van alle berichten aan de rechtbank dient tegelijkertijd een afschrift aan de wederpartij te worden gezonden. Uit het bericht moet blijken dat hieraan is voldaan.
- 1.2. Op alle berichten dient het zaaknummer en/of rekestnummer te worden vermeld.
- 1.3. Indien niet aan het voorgaande wordt voldaan, wordt het bericht teruggezonden en wordt op de inhoud geen acht geslagen, tenzij het een verweerschrift betreft.
- 1.4. Voorzover met een rolmededelingensysteem wordt gewerkt, worden rolmededelingen als schriftelijke mededelingen in de zin van dit reglement beschouwd.
- 1.5. Een werkdag is niet een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag (Algemene Termijnenwet).
- 1.6. Indien meer dan één bijlage wordt overgelegd, dient daarbij een inhoudsopgave gevoegd te worden en dienen de bijlagen genummerd te worden.
- 1.7. Bescheiden die in een vreemde taal zijn gesteld, moeten zijn voorzien van een beëdigde vertaling in de Nederlandse taal.

2. **Indiening verzoekschrift**

(zie ook artikelen 103 ABW en 4, 278 en 799 Rv)

- 2.1. Iedere werkdag kan een verzoekschrift met bijlagen in tweevoud ter griffie worden ingediend.
- 2.2. Bij de indiening van het verzoekschrift moeten de volgende bescheiden worden overgelegd:
- een GBA-uittreksel van gerekwestreerde; gedateerd, gewaarmerkt en niet ouder dan drie maanden;
 - de aanzegbrief;
 - het verhaalsbesluit;
 - indien het verhaalsbedrag in afwijking van een rechterlijke uitspraak wordt verzocht, deze rechterlijke uitspraak;
 - indien de verleende bijstand geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op het onderhoud van minderjarigen, een afschrift van de geboorteakte(s).
- 2.3. Zodra het verzoekschrift is ontvangen, wordt het ingeschreven. Tevens wordt een ontvangstbevestiging met vermelding van het zaaknummer aan de gemeente gestuurd.

Wanneer bij indiening van het verzoekschrift niet alle ingevolge artikel 2.2. over te leggen bescheiden ter griffie zijn binnengekomen, wordt dit bij voormelde ontvangstbevestiging tevens aangegeven. De ontbrekende bescheiden moeten zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk vóór afloop van de verweertermijn in één keer worden overgelegd.

Wanneer na afloop van de verweertermijn wordt geconstateerd dat de gemeente aan de verplichting van artikel 2.2. niet volledig heeft voldaan zonder dat daarvoor vóór afloop van de verweertermijn schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, kan de gemeente niet-ontvankelijk worden verklaard in het verzoek.

Indien niet tijdig schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, wordt er van uitgegaan dat de gemeente geen prijs stelt op een mondelinge behandeling.

Niet-ontvankelijkverklaring blijft achterwege, indien vóór het verstrijken van de hierboven vermelde termijnen een verweerschrift is ingediend.

- 2.4. Een afschrift van het verzoekschrift wordt aan gerekwestreerde gestuurd. Daarbij wordt de termijn vermeld, waarbinnen deze een verweerschrift kan indienen. Deze termijnen bedragen:
- a. binnen Nederland: 4 weken;
 - b. Nederland: 3 maanden.

Het afschrift van het verzoekschrift wordt, in geval nog geen procureur bekend is, door de griffie aangetekend aan gerekwestreerde toegezonden.

3. Verweerschrift

(zie ook artikelen 22, 282, 801 Rv en 103 lid 2 ABW)

3.1. Indiening verweerschrift:

Op ieder moment tot aan de afloop van de verweertermijn kan een verweerschrift worden ingediend.

Het verweerschrift met eventuele bijlagen wordt in tweevoud ingediend.

Wanneer de draagkracht betwist wordt, dienen bij het verweerschrift de bescheiden genoemd in artikel 4.4. te worden overgelegd.

3.2. Verzoek tot uitstel indiening verweerschrift:

Een verzoek tot uitstel indiening verweerschrift dient binnen de verweertermijn schriftelijk te worden ingediend.

De gemeente kan uiterlijk binnen één week na datering van het uitstelverzoek schriftelijk reageren.

Op het uitstelverzoek wordt als volgt beslist:

- het eerste verzoek wordt altijd toegestaan voor een termijn van maximaal vier weken;
- ten aanzien van de volgende verzoeken geldt:
 - zij moeten met redenen zijn omkleed;
 - de procureur van gerkwestreerde die uitstel verzoekt deelt daarbij mede of de gemeente instemt;
 - wanneer de gemeente schriftelijk bezwaar maakt tegen de verlenging, zal het verzoek worden afgewezen, tenzij sprake is van klemmende redenen. Bij toewijzing zal een termijn van maximaal vier weken worden gegeven;
 - wanneer de gemeente schriftelijk instemt met de verlenging, wordt het verzoek toegewezen, ook als de gevraagde termijn langer is dan vier weken, tenzij daardoor de procedure onredelijk wordt vertraagd. Van onredelijke vertraging is in het algemeen sprake als sinds de inschrijving van het inleidend verzoekschrift één jaar is verstreken. Voorzover het gevraagde uitstel deze termijn van één jaar overschrijdt, wordt het afgewezen. Als voor afloop van deze termijn geen verweerschrift is ingediend, wordt de zaak als verstekzaak afgedaan.

De beslissing op een uitstelverzoek als hiervoor bedoeld, wordt schriftelijk aan partijen medegedeeld.

3.3. Indien een niet door een procureur vertegenwoordigde gerkwestreerde laat weten verweer te willen voeren, zal, onder terugzending van door gerkwestreerde ingezonden stukken, worden geantwoord

- dat een verweerschrift alléén door tussenkomst van een procureur kan worden ingediend en
- dat, indien geen verweerschrift wordt ingediend, mondelinge behandeling achterwege blijft, tenzij de rechter anders bepaalt.

3.4. Sanctie bij te laat ingediend verweerschrift:

Te laat ingediende verweerschriften zullen worden geweigerd tenzij:

- a) verweerder een schriftelijke verklaring van de gemeente overlegt, waaruit blijkt dat deze geen bezwaar heeft of
- b) verweerder schriftelijk klemmende redenen aanvoert, die de te late indiening rechtvaardigen.

4. **Behandeling ter zitting**

(zie ook artikelen 22, 27, 279, 801 en 803 Rv)

4.1. Nadat een verweerschrift is ingediend waarbij verweerder zijn financiële gegevens heeft overgelegd, kan worden bepaald dat partijen gedurende zes weken de gelegenheid krijgen om op basis van die gegevens tot overeenstemming te komen.

4.2. Afzien van behandeling ter zitting:
Wanneer zowel de gemeente als verweerder schriftelijk aan de rechter hebben laten weten af te zien van een behandeling ter zitting, blijft deze achterwege, tenzij de rechter termen aanwezig acht toch een behandeling ter zitting te gelasten.

4.3. Dagbepaling:
Zodra de procedure zover is gevorderd dat in een zaak een behandeling ter zitting dient te worden bepaald, wordt een datum daarvoor vastgesteld.

Bij het bepalen van de zittingsdatum wordt uitgegaan van een oproepingstermijn van 6 tot 8 weken.

De oproeping voor de zitting en het opvragen van nog ontbrekende informatie geschieden per brief conform het model in bijlage 2 bij dit reglement.

4.4. Instructie:
Wanneer de draagkracht van verweerder betwist wordt, dient tenminste de volgende financiële informatie uiterlijk tien kalenderdagen vóór de zitting te zijn overgelegd:

- a. van een werknemer de jaarpogaven over het vorige (of voorvorige) jaar en de laatste drie loonopgaven en/of uitkeringsspecificaties;
- b. van een zelfstandige de laatste drie vastgestelde jaarrekeningen en over de tijd daarna de voorlopige cijfers, ook tussentijdse, beide met toelichting;
- c. de laatste drie aangiften inkomsten- en vermogensbelasting, indien bestaand, met de bijbehorende aanslagen;
- d. een specificatie van de woonlasten met bewijsstukken;
- e. bewijsstukken van de eventuele schuld(en) en opgave van de restantschuld(en) en restantlooptijd, alsmede opgave wanneer en waarvoor deze schuld(en) is (zijn) aangegaan en bewijs van aflossing van die schuld(en);
- f. een bewijsstuk en specificatie van de premie ziektekostenverzekering alsmede opgave van de (eventuele) bijdrage van de werkgever daarin;
- g. bewijsstukken van eventuele andere bijzondere kosten;
- h. een draagkrachtberekening (over en weer) met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voorzover hiervoor nog niet vermeld.

In de oproepingsbrief worden de ontbrekende bescheiden aangegeven.

Deze brief dient - voorzoveel nodig - als bevel bedoeld in artikel 22 Rv.

De rechter kan besluiten op informatie die na de hierboven genoemde termijn is binnengekomen geen acht te slaan.

4.5. Verhinderdata:
De zittingsdatum zal worden vastgesteld zonder vooraf aan partijen verhinderdata op te vragen.

Partijen kunnen binnen tien kalenderdagen na verzending van de oproep schriftelijk uitstel van de eerste behandeling ter zitting vragen, zulks onder gelijktijdige opgave van verhinderdagen van beide partijen voor een door de rechtbank te bepalen periode.

Een met inachtneming van vorenstaande regels gevraagd uitstel zal altijd worden verleend.

4.6. Inlichtingen/informatie verschaffen tijdens of na afloop van de behandeling ter zitting: Indien tijdens de behandeling ter zitting wordt geconstateerd, dat nog nadere informatie nodig is, kan de rechter:

- ofwel een nieuwe dag bepalen voor voortzetting van de behandeling ter zitting met daarbij een termijn waarbinnen de informatie moet worden verschaft en zonodig een termijn voor de wederpartij om op de verschafte informatie te reageren,
- ofwel een termijn bepalen waarbinnen de informatie moet worden verschaft en zonodig een termijn voor de wederpartij om op de verschafte informatie te reageren.

Deze termijnen zijn fataal in die zin, dat de rechter geen acht zal slaan op informatie of reacties die na afloop van de gestelde termijnen zijn binnengekomen. De te laat ingekomen informatie wordt teruggezonden.

4.7. Verzoeken om uitstel van de behandeling ter zitting:

Op verzoeken om uitstel, die na afloop van de in artikel 4.5. genoemde termijn zijn ingediend, wordt als volgt beslist:

- wanneer de wederpartij bezwaar maakt, wordt het verzoek slechts toegewezen als degene die uitstel vraagt schriftelijk klemmende redenen aanvoert; bij inwilliging wordt in beginsel een uitstel van maximaal vier weken verleend, voorzover het zittingsrooster dit toelaat;
- wanneer de wederpartij schriftelijk instemt en de rechtbank daarvan uiterlijk vijf werkdagen voor de zitting kennisneemt, wordt het verzoek toegewezen, tenzij daardoor de procedure onredelijk wordt vertraagd. Van onredelijke vertraging is in het algemeen sprake als sinds de dag waarop de behandeling voor de eerste keer was bepaald één jaar is verlopen. Voorzover het gevraagde uitstel deze termijn overschrijdt, wordt het afgewezen.

De partij die uitstel vraagt, dient de verhinderdata van beide partijen op te geven voor een door de rechtbank te bepalen periode.

De beslissing op een uitstelverzoek als hiervoor bedoeld, wordt schriftelijk aan partijen medegedeeld.

5. Uitspraak

(zie ook artikelen 28, 30, 286 tot en met 289 Rv)

Termijn voor uitspraak is:

a. bij verstekken:

3 weken na het moment dat is geconstateerd dat de zaak gereed is voor beschikking;

b. bij zaken waarin verweer is gevoerd en waarbij is afgezien van behandeling ter zitting:

4 weken na het moment dat is geconstateerd dat de zaak gereed is voor beschikking;

c. bij zaken waarin verweer is gevoerd en waarbij een behandeling ter zitting heeft plaatsgevonden:

4 weken na de datum van de zitting of - indien toen nog een termijn voor overlegging van nadere informatie en een reactie daarop werd gegund - 4 weken na afloop van de laatstgenoemde termijn.

Zodra zich uitzonderlijke omstandigheden voordoen op grond waarvan te verwachten is dat de onder c. genoemde termijn niet wordt gehaald, zal ter zitting een langere termijn worden bepaald.

Indien blijkt dat - om welke reden dan ook - de hiervoor vermelde uitspraaktermijnen toch niet gehaald worden, dient dat schriftelijk aan partijen medegedeeld te worden met vermelding van een nieuwe uitspraakdatum.

De hiervoor genoemde termijnen zijn bedoeld als maximumtermijnen.

6. Overgangsbepaling

Het reglement is van toepassing op alle procedures vanaf 1 april 2002. Wat betreft de op dat moment lopende procedures is het reglement van toepassing op de proceshandelingen die na 1 april 2002 nog worden verricht.

Voor zover de tekst van 1 april 2004 wijzigingen bevat ten opzichte van de eerdere tekst, gelden deze slechts voor procedures vanaf 1 april 2004 en wat lopende procedures betreft voor proceshandelingen die na 1 april 2004 nog worden verricht.

CONTROLELIJST BIJSTANDSVERHAALVERZOEKSCRIFTEN

Bij controle bleek het verzoekschrift niet te zijn voorzien van de hieronder aangekruiste informatie c.q. bescheiden.

1. het verzoekschrift invoud
2. het gba-uitreksel van gerekwestreerde
3. naam, voornamen van gerekwestreerde
4. de aanzegbrief
5. het verhaalsbesluit
6. de uitspraak waarvan wijziging wordt gevraagd
7. een afschrift van de geboorteakte(s) van de betreffende minderjarige(n)
8. overige

U wordt verzocht de aangekruiste bescheiden alsnog **zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk** in één keer aan te vullen. Het vorenstaande laat onverlet de eigen verantwoordelijkheid van verzoekster om haar stellingen te onderbouwen.

Wanneer na afloop van de gegeven termijnen wordt geconstateerd dat de gevraagde bescheiden niet zijn ontvangen zonder dat daarvoor vóór afloop van genoemde termijnen schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, kan de gemeente niet-ontvankelijk worden verklaard in het verzoek.

Indien niet tijdig schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, wordt er van uitgegaan dat de gemeente geen prijs stelt op een mondelinge behandeling.

Datum

De griffier

Oproepingsbrief voor de zitting

(kop van brief met Justitie Huisstijl)

In bovenstaande procedure is de behandeling ter zitting bepaald op omuur in het gerechtsgebouw gelegen aan

De rechter heeft voorts bepaald dat uiterlijk 10 kalenderdagen voor vermelde behandeldingsdatum de hieronder genoemde bescheiden - voorzover aangekruist - dienen te zijn overgelegd:

over te leggen door de verweer(d)(st)er:

- van een werknemer de jaaropgaven over het vorige (of voorvorige) jaar en de laatste drie loonopgaven en/of uitkeringsspecificaties;
- van een zelfstandige de laatste drie vastgestelde jaarrekeningen en over de tijd daarna de voorlopige cijfers, ook tussentijdse, beide met toelichting;
- de laatste drie aangiften inkomsten- en vermogensbelasting, indien bestaand, met de bijbehorende aanslagen;
- een specificatie van de woonlasten met bewijsstukken;
- bewijsstukken van de eventuele schuld(en) en opgave van de restantschuld(en) en restantlooptijd, alsmede opgave waarvoor deze schuld(en) is (zijn) aangegaan en bewijs van aflossing van die schuld(en);
- een bewijsstuk en specificatie van de premie ziektekostenverzekering alsmede opgave van de (eventuele) bijdrage van de werkgever daarin;
- bewijsstukken van eventuele andere bijzondere kosten;
- een draagkrachtberekening (over en weer) met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voorzover hiervoor nog niet vermeld.

Het vorenstaande laat onverlet de eigen verantwoordelijkheid van verweer(d)(st)er om zijn/haar stellingen te onderbouwen.

De rechter kan besluiten op informatie die na de hiervoor genoemde termijn is binnengekomen geen acht te slaan.

Partijen kunnen binnen tien kalenderdagen na verzending van de oproep schriftelijk uitstel van de eerste behandeling ter zitting vragen, zulks onder gelijktijdige opgave van verhinderdagen van beide partijen voor een door de rechter te bepalen periode.

Een met inachtneming van vorenstaande regels gevraagd uitstel zal altijd worden verleend.

Van een behandeling ter zitting kan worden afgezien indien zowel de gemeente als verweer(d)(st)er dat schriftelijk aan de rechter hebben laten weten, tenzij de rechter termen aanwezig acht toch een behandeling ter zitting te gelasten.

PROCESREGLEMENT GEZAG / ONGANG / VERBLIJF- PLAATS / INFORMATIE- EN CONSULTATIERECHT

1. Algemeen

- 1.1. Van alle berichten aan de rechtbank dient tegelijkertijd een afschrift aan de wederpartij en aan de Raad voor de Kinderbescherming en eventuele andere belanghebbenden te worden gezonden. Uit het bericht moet blijken dat hieraan is voldaan.
Wanneer er van een ondertoezichtstelling sprake is, dient er tevens een exemplaar van de berichten aan de gezinsvoogdij-instelling te worden gezonden.
- 1.2. Op alle berichten dient het zaaknummer en/of rekestnummer te worden vermeld.
- 1.3. Indien niet aan het voorgaande wordt voldaan, wordt het bericht teruggezonden en wordt op de inhoud geen acht geslagen, tenzij het een verweerschrift betreft.
- 1.4. Hetgeen hiervoor onder 1.1 tot en met 1.3 is gemeld geldt niet voor brieven van minderjarigen.
- 1.5. Voor zover met een rolmededelingensysteem wordt gewerkt, worden rolmededelingen als schriftelijke mededelingen in de zin van dit reglement beschouwd.
- 1.6. Een werkdag is niet een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag (Algemene Termijnenwet).

2. **Indiening verzoekschrift**

(zie ook de artikelen 5, 278, 279, 281 Rv.)

- 2.1. Iedere werkdag kan een verzoekschrift met bijlagen in drievoud ter griffie worden ingediend. Indien sprake is van meer (dan één) belanghebbenden, dienen voor deze belanghebbenden extra verzoekschriften met bijlagen te worden bijgevoegd.
- 2.2. Het verzoekschrift vermeldt de voornamen, naam en woonplaats van de verzoeker en van alle belanghebbenden, de gewone verblijfplaats van het (de) kind(eren), alsmede een duidelijke omschrijving van het verzoek en de gronden waarop het berust. Bij de indiening van het verzoekschrift moeten de volgende bescheiden worden overgelegd:
 - een GBA-uittreksel van gerekwestreerde en andere belanghebbende(n); gedateerd, gewaarmerkt en niet ouder dan 3 maanden;
 - een afschrift van de beschikking waarvan wijziging wordt verzocht;
 - een afschrift van de geboorteakte(s) van de betrokken minderjarige(n) en een uittreksel uit het gezagsregister;
 - bij verzoeken na echtscheiding, scheiding van tafel en bed en beëindiging dan wel ontbinding geregistreerd partnerschap: bewijs inschrijving;
 - na overlijden gezaghebbende ouder: een uittreksel uit het overlijdensregister.
- 2.3. Zodra het verzoekschrift is ontvangen, wordt het ingeschreven. Tevens wordt een ontvangstbevestiging met vermelding van het zaaknummer aan de procureur van verzoeker gestuurd.

Wanneer bij indiening van het verzoekschrift niet alle ingevolge artikel 2.2 over te leggen bescheiden ter griffie zijn binnengekomen, wordt dit bij voormelde ontvangstbevestiging tevens aangegeven. De ontbrekende gegevens moeten uiterlijk binnen vier weken worden overgelegd. Wanneer op de in de ontvangstbevestiging of rolmededeling aangegeven datum de verzoeker aan de verplichting van artikel 2.2 niet volledig heeft voldaan zonder dat daarvoor schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, kan hij in zijn verzoek niet-ontvankelijk worden verklaard.

Niet-ontvankelijkheid blijft achterwege, indien vóór het verstrijken van de hierboven vermelde termijn een verweerschrift is ingediend.

Indien niet tijdig schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, wordt er van uitgegaan dat verzoeker geen prijs stelt op een mondelinge behandeling.

- 2.4. Wanneer in een verzoekschrift het verzoek wordt gecombineerd met een verzoek inzake alimentatie, wordt slechts éénmaal griffierecht berekend.
- 2.5. De rechtbank zendt een afschrift van het verzoekschrift aan gerekwestreerde, aan eventuele belanghebbenden en aan de Raad voor de Kinderbescherming. De rechtbank bepaalt daarbij dag en uur waarop de behandeling plaatsvindt.

Het afschrift van het verzoekschrift wordt, in geval nog geen procureur van gerekwestreerde bekend is, door de griffie aangetekend aan gerekwestreerde verzonden.

3. Verweerschrift

(zie ook de artikelen 279, 282 Rv.)

- 3.1. Iedere belanghebbende kan tot de aanvang van de behandeling ter zitting een verweerschrift indienen. Het verweerschrift met eventuele bijlagen wordt in drievoud ingediend. Indien sprake is van meer (dan één) belanghebbenden, dienen voor deze belanghebbenden extra verweerschriften met bijlagen te worden bijgevoegd.
- 3.2. Indien een niet door een procureur vertegenwoordigde gerkwestreerde laat weten verweer te willen voeren zal, onder terugzending van door gerkwestreerde ingezonden stukken, worden geantwoord dat een verweerschrift alléén door tussenkomst van een procureur kan worden ingediend doch dat ter zitting door gerkwestreerde in persoon mondeling verweer kan worden gevoerd.
- 3.3. De hiervoor onder 2.2 opgenomen bepalingen betreffende het verzoekschrift zijn van overeenkomstige toepassing op het zelfstandig verzoek in het verweerschrift, voor zover deze bescheiden niet reeds zijn overgelegd.
- 3.4. Referteverklaring:
Tot aan de mondelinge behandeling kan een referteverklaring worden overgelegd.

De referteverklaring is een schriftelijke door gerkwestreerde ondertekende verklaring, opgesteld conform bijlage 1 bij dit reglement en geautoriseerd door een advocaat, waaruit genoegzaam blijkt dat gerkwestreerde kennis heeft genomen van het verzoekschrift, dat geen verweer zal worden gevoerd en dus ook wordt afgezien van een behandeling ter zitting.

Indien de ondertekende verklaring niet is geautoriseerd, wordt er alsnog een mondelinge behandeling gehouden.

Een referteverklaring heeft tot gevolg dat – indien de stukken overigens compleet worden bevonden – aanstonds een datum voor beschikking zal worden bepaald, zonder dat behandeling hoeft plaats te vinden, met uitzondering van een eventueel verhoor van minderjarigen.

Voor de indiening van een referteverklaring is geen griffierecht verschuldigd.

4. Verweerschrift op zelfstandig verzoek

(zie ook artikel 282 lid 4 Rv.)

De rechter kan aan de verzoeker en aan de overige belanghebbenden gelegenheid geven tegen dit zelfstandig verzoek een verweerschrift in te dienen.

De hiervoor onder artikel 3 opgenomen bepalingen betreffende het verweerschrift gelden ook voor het verweerschrift op zelfstandig verzoek. Het verweerschrift mag uitsluitend betrekking hebben op het (de) zelfstandig verzoek(en).

5. **Behandeling ter zitting**

(zie ook artikelen 27, 279, 803 en 818 Rv.)

5.1. Afzien van behandeling ter zitting:
Wanneer verzoeker en verweerder schriftelijk aan de rechter hebben laten weten af te zien van een behandeling ter zitting, blijft deze achterwege, tenzij de rechter termen aanwezig acht toch een behandeling ter zitting te gelasten.

5.2. Bij het bepalen van de zittingsdatum wordt uitgegaan van een oproepingstermijn van 4 tot 8 weken – en van tenminste drie maanden indien (één van) partijen in het buitenland (woont) wonen –, te rekenen vanaf de binnenkomst van het verzoek, tenzij een extra termijn is gegeven voor het indienen van de ontbrekende stukken. Alsdan gaat de oproepingstermijn lopen ná de ontvangst van de ontbrekende stukken.

5.3. Verhinderdata:
De zittingsdatum zal worden vastgesteld zonder vooraf aan partijen verhinderdata op te vragen.

Partijen kunnen binnen tien kalenderdagen na verzending van de oproep schriftelijk uitstel van de eerste behandeling ter zitting vragen, zulks onder gelijktijdige opgave van verhinderdagen van beide partijen voor een door de rechtbank te bepalen periode.

Een met inachtneming van vorenstaande regels gevraagd uitstel zal altijd worden verleend.

5.4. Verzoeken om uitstel van de behandeling ter zitting:
Op (verdere) verzoeken om uitstel, die na afloop van de in artikel 5.3 genoemde termijn zijn ingediend, wordt als volgt beslist:

- wanneer de wederpartij bezwaar maakt, kan het verzoek slechts worden toegewezen als degene die uitstel vraagt schriftelijk klemmende redenen aanvoert; bij inwilliging wordt in beginsel een uitstel van maximaal vier weken verleend, voor zover het zittingsrooster dit toelaat;
- wanneer de wederpartij schriftelijk instemt, het verzoek behoorlijk is gemotiveerd en de rechtbank daarvan uiterlijk vijf werkdagen voor de zitting kennisneemt, wordt het verzoek toegewezen, tenzij daardoor de procedure onredelijk wordt vertraagd. Van onredelijke vertraging is in beginsel sprake wanneer sinds de dag waarop de behandeling voor de eerste keer was bepaald één jaar is verlopen. Voor zover het gevraagde uitstel deze termijn overschrijdt, wordt het gevraagde uitstel - in beginsel - afgewezen.

De partij die uitstel vraagt, dient de verhinderdata van beide partijen op te geven voor de eerstkomende drie maanden.

De beslissing op een uitstelverzoek als hiervoor bedoeld, wordt schriftelijk aan partijen medegedeeld. Indien het verzoek tot aanhouding wordt gehonoreerd wordt bij gelijke brief de nieuwe zittingsdatum medegedeeld.

Van deze aanhouding wordt geen proces-verbaal opgemaakt.

5.5. Indien ter zitting is besloten de verdere behandeling aan te houden, wordt van het verhandelde ter zitting een proces-verbaal of een tussenbeschikking opgemaakt. Dit gebeurt ook indien de Raad voor de Kinderbescherming om advies en rapportage is gevraagd. De behandeling wordt aangehouden tot een bepaalde pro forma datum.

- 5.6. Van een dossier met betrekking tot de ondertoezichtstelling en/of uithuisplaatsing van een minderjarige wordt slechts kennis genomen indien is gebleken dat de partijen in de gezags- en/of omgangsprocedure met dat dossier bekend zijn. In dat geval kan de rechter in overleg met de partijen ambtshalve bedoelde dossier(s) opvragen en gebruiken.
- 5.7. Inlichtingen/informatie verschaffen tijdens of na afloop van de behandeling ter zitting: Indien tijdens de behandeling ter zitting wordt geconstateerd dat nog nadere informatie nodig is kan de rechter:
- ofwel een nieuwe dag bepalen voor voortzetting van de behandeling ter zitting met daarbij een termijn waarbinnen de informatie moet worden verschaft en zonodig een termijn voor de wederpartij om op de verschaft informatie te reageren,
 - ofwel een termijn bepalen waarbinnen de informatie moet worden verschaft en zonodig een termijn voor de wederpartij om op de verschaft informatie te reageren.

Deze termijnen zijn fataal in die zin, dat de rechter geen acht zal slaan op informatie of reacties die na afloop van de gestelde termijnen zijn binnengekomen. De te laat ingekomen informatie wordt teruggezonden.

- 5.8. Uiterlijk twee weken voor de in 5.5 bedoelde pro forma datum dienen partijen en/of de Raad voor de Kinderbescherming aan te geven of voortgezette behandeling dient plaats te vinden of dat de zaak op de stukken kan worden afgedaan.

6. Verhoor van minderjarigen

(zie ook artikel 809 Rv.)

- 6.1. In zaken, waarin minderjarigen van 12 jaar en ouder zijn betrokken, worden deze door de rechtbank in de gelegenheid gesteld hun mening kenbaar te maken.
Dit wordt ook gedaan:
 - indien partijen het eens zijn;
 - indien reeds een schriftelijke verklaring van de betreffende minderjarigen is overgelegd.
- 6.2. Genoemde minderjarigen worden in beginsel afzonderlijk gehoord. Van dit verhoor worden werkaantekeningen gemaakt.
- 6.3. De rechter kan besluiten om minderjarigen jonger dan 12 jaar te horen.
- 6.4. Ter zitting wordt aan de ouders en andere belanghebbenden niet te kennen gegeven wat het kind heeft verklaard, tenzij het kind desgevraagd heeft aangegeven geen bezwaar daartegen te hebben én het de rechter wenselijk voorkomt.
- 6.5. Aan de partijen wordt geen afschrift verstrekt van de brieven van de minderjarigen en de werkaantekeningen.

7. Uitspraak

(zie ook artikelen 28, 30, 286 tot en met 289 Rv.)

Termijn voor uitspraak is:

- a. *bij zaken waarin verweer is gevoerd en waarbij is afgezien van behandeling ter zitting:*
4 weken na het moment dat is geconstateerd dat de zaak gereed is voor beschikking;
- b. *bij zaken waarbij een behandeling ter zitting heeft plaatsgevonden:*
4 weken na de datum van de zitting of - indien nog een termijn voor overlegging van nadere informatie en een reactie daarop werd gegund - 4 weken na afloop van de laatstgenoemde termijn.

Zodra zich uitzonderlijke omstandigheden voordoen op grond waarvan te verwachten is dat de termijn van 4 weken niet wordt gehaald, kan ter zitting een langere termijn worden bepaald.

Indien blijkt dat – om welke reden dan ook – de hiervoor vermelde uitspraaktermijnen toch niet gehaald worden, dient dat schriftelijk aan partijen medegedeeld te worden met vermelding van een nieuwe uitspraakdatum.

De hiervoor genoemde termijnen zijn bedoeld als maximumtermijnen.

8. Overgangsbepaling

Het reglement is van toepassing op alle procedures vanaf 1 april 2004. Wat betreft de op dat moment lopende procedures is het reglement van toepassing op de proceshandelingen die na 1 april 2004 nog worden verricht.

REFERTEVERKLARING

Ondergetekende,

.....(naam voluit),
.....(adres voluit),

verklaart kennis te hebben genomen van het verzoek van

..... (naam voluit),

in welk verzoekschrift wordt verzocht:

..... (tekst petitum).

Ondergetekende verzet zich niet tegen het gevraagde.

Ondergetekende weet dat hij/zij het recht heeft verweer te voeren tegen het verzochte. Ondergetekende zal echter geen verweer voeren en heeft er geen bezwaar tegen dat de rechtbank zonder mondelinge behandeling beslist op het genoemde verzoekschrift. Ondergetekende machtigt mr. om deze verklaring over te leggen aan de rechtbank.

..... (plaats)
..... (datum).

..... (handtekening)

Mr. verklaart hierbij het hiervoor genoemde verzoek besproken te hebben met de ondertekenaar van deze referteverklaring voordat deze gemelde verklaring heeft ondertekend, terwijl ondergetekende heeft geconstateerd dat bovenstaande handtekening afkomstig is van degene die de betreffende verklaring aflegt.

(handtekening advocaat).

de Rechtspraak

Procesreglementen Familierecht Rechtbanken

Landelijk Overleg van Voorzitters
van Familie- en Jeugdrechtsectoren en -units (LOV-F)

© LOV-F
4e druk (maart 2004)